

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ศรัณย์ธร สังข์เมือง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE GUIDELINE OF LEARNING MANAGEMENT IN THE NEW NORMAL
OF EXPANSION SCHOOLS UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

An Independent Study Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

May 2025

Copyright by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ ศรัณย์ธร สังข์เมือง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณตนันท์ เกียรประภากุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชร จตุพร)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณกร พรประเสริฐ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.รักชิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** ศรัณย์ธร สังข์เมือง
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชร จตุพร
- คำสำคัญ:** การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 3) ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 291 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์บริบทเนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ประกอบด้วย 4 แนวทาง 25 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู มี 7 วิธีดำเนินการ 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนมี 6 วิธีดำเนินการ 3) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล มี 5 วิธีดำเนินการ และ 4) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรมี 7 วิธีดำเนินการ

Title: THE GUIDELINE OF LEARNING MANAGEMENT IN THE NEW NORMAL

OF EXPANSION SCHOOLS UNDER CHIANG RAI PRIMARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Author: Saruntorn Sangmuang

Advisor: Assistant Professor Dr. Watchara Jatuporn

Keywords: Learning Management in The New Normal, Expansion Schools

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

This independent study aimed to study the following objectives 1) to study the level of learning management in the new way of life era of the extended school under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3. 2) to study the guideline for learning management approach in the new way of life era of the extended school under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3. The study sampled 291 personnel from the extended school under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 including administrators and teachers. The sample group was determined according to the Krejci and Morgan table and a multi-stage random sampling was used. The research instruments were questionnaires and interview forms on the learning management approach in the new way of life era of the extended school under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 with the index of consistency (IOC) of 0.67-1.00 and the reliability of the entire questionnaire of 0.93. The study included an analysis of the frequencies, percentages, means, standard deviations and content analysis. The results of the study found that 1) the learning management in the new way of life era of the extended school under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 the overall level is at a high level. 2) the guidelines for learning management in the new way of life era of the educational opportunity expansion schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 found that there are 4 guidelines and 25 implementation methods as follows: 1) the guideline for learning management in the new way of life era of the educational opportunity expansion schools in the aspect of teacher development there were 7 implementation methods, 2) the guideline for learning management in the new way of life era of the educational opportunity expansion schools in the aspect of teaching and learning management there were 6 implementation methods, 3) the guideline for learning management in the new way of life era of the educational opportunity expansion schools in the aspect of evaluation there were 5 implementation methods, and 4) the guideline for learning management in the new way of life era of the educational opportunity expansion schools in the aspect of curriculum management there were 7 implementation methods.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3” สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษระ จตุพร อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า และขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ให้ความอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบและอุทิศแด่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดถึงผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดถึงครอบครัวที่มีส่วนสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ศรัณย์ธร สังข์เมือง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมาย ความสำคัญ และกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	13
หลักการและองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่	16
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
กรอบแนวคิดการวิจัย	34

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 5 บทสรุป	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	105
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	110
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	117
ภาคผนวก ง ตารางการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)	120
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	122

ประวัติผู้วิจัย.....	123
----------------------	-----

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่	21
ตาราง 2 แสดงการจำแนกขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 5 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 51 โรงเรียน	27
ตาราง 3 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูล	36
ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวม	45
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู	46
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	47
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล	49
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร	50
ตาราง 10 แสดง (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	52
ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (จากการสัมภาษณ์)	68
ตาราง 12 แสดงแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ฉบับสมบูรณ์	82

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	34
------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประชากร โดยเน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) การศึกษาที่ดีและมีคุณภาพช่วยให้ประชากรมีความรู้ ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเปรียบเสมือน กุญแจที่นำไปสู่ความสำเร็จในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง ในยุคโลกาภิวัตน์และยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษาที่ดีต้องสอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของประเทศ และช่วยพัฒนาศักยภาพของประชากรตั้งแต่แรกเกิด เพื่อให้สามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นพลังสร้างสรรค์ในการ พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษาในประเทศไทยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อให้คนไทยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 (COVID-19) ในปี พ.ศ. 2563 ทำให้มีผู้ติดเชื้อกว่า 700 ล้านคนและผู้เสียชีวิตมากกว่า 7 ล้านคนทั่วโลก (องค์การอนามัยโลก, 2567) เพื่อช่วยหยุดการแพร่ระบาดของโรค เราจำเป็นต้องให้ ผู้คนอยู่ห่างกันมากขึ้น ซึ่งหมายถึงการปิดสถานที่ที่ผู้คนจำนวนมากรวมตัวกัน เช่น โรงเรียนและ สวนสาธารณะ และหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังสถานที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคเป็นจำนวนมาก โรงเรียนซึ่งเป็นทีที่เด็ก ๆ จำนวนมากมารวมตัวกันได้รับผลกระทบจากเรื่องนี้มาก ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้สร้างวิธีให้นักเรียนสามารถเรียนที่บ้านแทน นอกจากนี้ ยังตัดสินใจที่จะยุติ ปีการศึกษาเร็วขึ้นและเลื่อนการเริ่มต้นปีการศึกษาหน้าออกไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

การบริหารจัดการเรียนรู้ถือเป็นงานที่สำคัญของการบริหารงานวิชาการอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็น ภารกิจหลักของสถานศึกษาถือเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ตาม มาตรฐานการศึกษา ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่เป็นงานที่สนับสนุน ให้งานวิชาการของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ เนื้อหาที่อำนวยความสะดวกในการสอน

ทำให้สามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคนทุกที่ ทุกเวลา แต่ไม่ได้หมายความว่า การปฏิสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะต้องลดน้อยลง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ยังต้องมีอยู่ แต่เปลี่ยนพื้นที่จากโรงเรียนสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่โดยการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตประจำวัน (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเผชิญปัญหาใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร หมายถึง การที่ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน กระทั่งหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ ปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และปรับรูปแบบการสอนให้มีทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ มีการวางแผน สำนวณ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ 2) ด้านการพัฒนาครู หมายถึง การปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ สนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยกับปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรดำเนินการ กระทั่งหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน และความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง 4) ด้านการประเมินผล หมายถึง การประเมินที่ถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา การประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน การบริหารจัดการทั้ง

4 ด้านนี้ มีความสำคัญในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ในยุคปัจจุบัน เมื่อวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มคลี่คลาย การศึกษาในไทยและทั่วโลกเผชิญการปรับตัวครั้งใหญ่ การปรับตัวการศึกษาไทยในอนาคตควรเน้น การตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของการเรียนรู้ของผู้เรียนแทนการใช้ทรัพยากรมากมาย การออกแบบอนาคตของการศึกษาไทยควรเน้นการปรับมุมมองของผู้กำหนดนโยบายและ กระบวนการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา พร้อมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน และการนำบทเรียนจากทั้งในและต่างประเทศมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพ (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563; ชีรสุตา สืบแสน, 2566; ปัทมาภรณ์ เกตุศรี, 2566; จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์, 2566; กชพร สีกาเรียน, 2566 และสุวิมล มธูรส, 2567)

การรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่า ด้านคุณภาพการศึกษา จำแนกรายด้าน มีผลการประเมิน ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) มีคะแนนเฉลี่ย ระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่าระดับประเทศ อีกทั้งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยรวมระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่าระดับประเทศ และคะแนนเฉลี่ยรายวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ ทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2566) มีการรายงานปัญหา อุปสรรคในด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หลังจากการเกิดสถานการณ์การแพร่ ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า สถานศึกษาอยู่ห่างไกลหรืออยู่บนพื้นที่สูงที่เป็น ภูเขาหรือหุบเขา ทำให้ระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษาไม่เสถียร ผู้เรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึง ระบบอินเทอร์เน็ตได้ครูบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ แต่ขาดการปฏิบัติ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง อีกทั้งมีการรายงานข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา คือ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาควรจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อบริบทและสถานการณ์ จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยการใช้แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิต ใหม่เข้ามาเป็นหลักการดำเนินการพัฒนาปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องทำหน้าที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้เป็นอย่างมาก หากผู้บริหารมีความรู้ความมุ่งมั่นและ ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนก็จะสามารถพัฒนารูปแบบของการเรียนได้อย่างเต็มกำลัง ส่งผลให้ผลการพัฒนาการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ และนำองค์กรให้ก้าวไปสู่กระแสแห่งการพัฒนา ได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีเพื่อคุณภาพที่จะเกิดกับผู้เรียน จนนำไปสู่ผลความสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่าง ชัดเจนด้วยแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ เพื่อเป็นการสร้างคุณภาพของ ผู้เรียนที่ควรได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างครอบคลุม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวมถึงเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ให้มีความพร้อมกับสังคมปัจจุบันและสอดคล้องกับอนาคต รวมทั้งช่วยส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาด้วยตนเองครั้งนี้เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ที่มาจากสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการต่าง ๆ ประกอบด้วย พัทธกรธรณ์ ดวงชื่น, 256; อีร์สุดา สืบแสน, 2566; ปัทมาภรณ์ เกตุศรี, 2566; จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์, 2566; กชพร สีภาเรียน, 2566 และสุวิมล มธูรส, 2567 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาครู 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการประเมินผล

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 1,106 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 51 โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2567 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3)

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 291 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกระจายและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

2. ผู้ให้ข้อมูลเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 5 อำเภอ อำเภอละ 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ที่มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 5 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร
2. ด้านการพัฒนาครู
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประเมินตนเอง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง โดยจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมอาศัยเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เครื่องมือดิจิทัล (Digital Devices) แบบต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ต่อยอดความรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สร้างรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมและได้คุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยและเทคโนโลยีในช่วงเวลาสั้น ๆ รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ โดยการกระชับหลักสูตรปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ ปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และปรับรูปแบบการสอนให้มีทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ซึ่งผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

1.2 ด้านการพัฒนาครู หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยครูต้องพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และครูควร PLC อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรดำเนินการกระชับหลักสูตร ปรับให้

สอดคล้องกับสถานการณ์ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน และความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

1.4 ด้านการประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่น สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งเป็นการประเมินที่ ถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ โดยการให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน และเป็นประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง

2. ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ใหม่ ๆ เช่น การระบาดของโรคโควิด-19 ฐานวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่น การทำงานจากที่บ้าน (Work from Home), การเรียนการสอนแบบออนไลน์, การรักษาระยะห่างทางสังคม, การใช้เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการให้ความสำคัญกับสุขอนามัยและสุขภาพมากขึ้น การปรับตัวเข้าสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่มุ่งเน้นการสร้าง ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวของบุคคลและสังคม เพื่อรับมือกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

3. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นหรือปรับเปลี่ยนเพื่อให้บริการการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นแก่เด็กและเยาวชนที่อาจมีโอกาสนในการเข้าถึงการศึกษาน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ โรงเรียนเหล่านี้มักตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ที่มีความขาดแคลนด้านการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ใดหรือมีฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามักจะมีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมที่เหมาะสมกับ บริบทของชุมชน และเน้นการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในด้านวิชาการและทักษะชีวิต เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสพัฒนาตนเองและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลการศึกษาไปกำหนดนโยบายการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนในสังกัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ

เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3 ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้า รวบรวม แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมา
เป็นพื้นฐานแนวทางในการศึกษา โดยแยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ความหมาย ความสำคัญ และกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
3. หลักการและองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
 - 3.1 ความหมายของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
 - 3.2 องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
4. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ความหมาย ความสำคัญ และกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2553) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การผสมผสาน
องค์ความรู้เชิงวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความชำนาญ
ประสบการณ์ รวมถึงทักษะการสื่อสารและภาวะผู้นำที่โดดเด่นด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อขับเคลื่อนงาน
สู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุญเจริญ (2553) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การขับเคลื่อนงานผ่านความร่วมมือของหลายฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตอย่างรอบด้านจนบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร พร้อมทั้งสามารถพัฒนาตน พัฒนาวิชาชีพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างสงบและสมดุล

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การจัดการทรัพยากรบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้วางไว้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การพิจารณา ตัดสินใจสั่งการ กำกับดูแล และบริหารจัดการกิจการภายในสถานศึกษา รวมถึงการดำเนินงานด้านธุรการ และการบริหารจัดการเชิงธุรกิจของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ซึ่งภารกิจเหล่านี้ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา

อนุชิต สุขกลี (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของการทำงาน เพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งในด้านบุคลากรและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ การจัดการด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การจัดการทรัพยากรบุคคล และการบริหารงานทั่วไปภายในสถานศึกษา

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษามากที่สุด

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

เตือนใจ ไพค่านาม (2553) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีบทบาทและความสำคัญเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษา มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารงาน ส่งผลให้ผู้บริหารต้องเผชิญกับปัญหาและความท้าทายอย่างต่อเนื่อง ในหลายประเทศ อาชีพผู้บริหาร

สถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์หรือวิศวกร ซึ่งต่างก็ต้องผ่านการฝึกฝนและอบรมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษา ที่จำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ โดยมีหน่วยงานและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน ดำเนินงานตามขั้นตอน รูปแบบ ระเบียบ และวิธีการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน พร้อมด้วยทรัพยากรที่สนับสนุนการดำเนินงาน และกระบวนการประเมินผลทางการศึกษาที่มีความน่าเชื่อถือและยุติธรรม

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การให้ความสำคัญกับการบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษา หากต้องการให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความเป็นมืออาชีพ มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนและมีเป้าหมาย รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่มั่นคง ยั่งยืน และเอื้อต่อการพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

อนุชิต สุขกลี (2560) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งมีความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ และภาคีเครือข่ายจากชุมชนท้องถิ่น ในการร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับมาตรฐานและคุณภาพที่กำหนดไว้ เพื่อมุ่งพัฒนาเยาวชนให้เติบโตในทุกมิติ ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

สามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงาน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ นั่นคือ การพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องให้สถานศึกษาอยู่รอด โดยต้องกำหนดแผนงานวิธีการตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ ใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลอย่างประหยัด ใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น

กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของกระบวนการของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2553) กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน เป็นขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการวางแผน

ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันศึกษาสถานการณ์ในปัจจุบัน วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ เพื่อให้เข้าใจบริบทของสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ 2) การวางแผน เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินการอะไร ทำไม อย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ที่ไหน และเมื่อใด โดยต้องกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพจริงและความต้องการของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผน เป็นขั้นตอนของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ หน้าที่ของผู้ปฏิบัติ การควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง 4) การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่มีความสำคัญในการพิจารณาว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ข้อมูลจากการประเมินจะนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในรอบถัดไป โดยย้อนกลับไปสู่ขั้นตอนแรกของกระบวนการอีกครั้ง

Jesse (1999) กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานล่วงหน้า โดยจัดทำแผนงาน และโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างองค์กร กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง อย่างชัดเจน 3) การสั่งการ (Directing) เป็นการชี้แนะแนวทาง มอบหมายหน้าที่ และกระตุ้นให้บุคลากรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การประสานงาน (Coordinating) เป็นการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างบุคลากรหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 5) การควบคุมงาน (Controlling) เป็นกระบวนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่างานดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และสามารถปรับปรุงได้อย่างทันทั่วถึง

Koontz & O'Donnell (2001) กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การกำหนดแผนการดำเนินงาน (Planning) หมายถึง การวางแผนเป้าหมาย และเจตจำนงของหน่วยงาน พร้อมทั้งวางแผนแนวทางและวิธีการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ 2) การจัดโครงสร้างองค์กร (Organizing) การวางแผนจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดโครงสร้างอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยปัจจัยสำคัญทางการบริหาร เช่น ทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณ อุปกรณ์ และกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดโครงสร้างจึงคือการนำทรัพยากรทุกด้านมาผสมผสานเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) การส่งเสริมแรงจูงใจ (Motivating) คือ การกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรมีแรงผลักดันในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการให้คำแนะนำ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการแสดงบทบาทผู้นำในการดำเนินงาน 4) การติดตามและควบคุมงาน (Controlling) เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงาน โดยนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อดูว่าผลลัพธ์มีความคลาดเคลื่อนจากที่คาดการณ์ไว้เพียงใด และจะต้องปรับปรุงในจุดใดบ้าง

สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา เริ่มต้นจากการวางแผน โดยการศึกษาสภาพของปัญหาเพื่อกำหนดทิศทางองค์กร พร้อมตั้งเป้าหมาย การจัดองค์กร การปฏิบัติงานตามข้อตกลง การประสานงาน การสั่งการ และการควบคุม การประเมินผล และการ ทบทวนผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข และกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่ในครั้งต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ความหมายการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กลัณณ เพชรภรณ์ (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลง ทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์และการฝึกฝน โดยไม่นับรวมพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลงจากการตอบสนองโดยสัญชาตญาณ ผลกระทบของยา สารเคมี หรือปฏิกิริยาตาม ธรรมชาติของมนุษย์

สรรรชต์ ห่อไพศาล (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงออกถึง พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ

ดวงพร หวานเย็น (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทั้งทางความคิดและพฤติกรรมของบุคคลสามารถเกิดขึ้นได้หลากหลายวิธี เช่น ผ่านการฟัง การสัมผัส การอ่าน หรือการใช้เทคโนโลยี สำหรับเด็กนั้น การเรียนรู้ส่วนใหญ่มักเกิดจาก การศึกษาภายในห้องเรียนและการตั้งคำถาม โดยพื้นฐานของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ที่ผู้สอนถ่ายทอด ซึ่งต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้สอนมีหน้าที่สำคัญในการ สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นแบบเป็นมิตร เข้มงวด หรือไม่มี รูปแบบที่ชัดเจน ทั้งนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเลือกใช้แนวทางการสอนและสร้างความสัมพันธ์ ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนอันเนื่องมาจากประสบการณ์และการฝึกฝน โดยไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากสัญชาตญาณ ยา สารเคมี หรือปฏิกิริยาสะท้อนตามธรรมชาติ ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการ ออกแบบ จัดเตรียม และดำเนินการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเข้าใจหลักการ ทฤษฎี และวิธีการจัดการ เรียนรู้ รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนแต่ละบุคคล ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด และทักษะที่จำเป็น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

กลัณณ เพชรภรณ์ (2564) ได้เขียนถึงทฤษฎีการเรียนรู้ว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เนื่องจากการศึกษาทฤษฎีเหล่านี้ช่วยให้ครูเข้าใจถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังสามารถนำแนวคิดทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีทฤษฎีการเรียนรู้หลากหลายแนวทาง แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะทฤษฎีที่มีความสำคัญและได้รับความนิยมในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ อันประกอบด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ 6 ทฤษฎี ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก พัฒนาขึ้นโดยนักสรีรศาสตร์ชาวรัสเซีย อีวาน พาฟลอฟ (Evan P. Pavlov) เริ่มต้นจากการค้นพบโดยบังเอิญขณะกำลังศึกษาพฤติกรรมปฏิกิริยาสะท้อนในกระบวนการย่อยอาหารโดยใช้สุนัขในการทดลอง พาฟลอฟ สังเกตพบว่า สุนัขที่เขาใช้ทดลองมีน้ำลายไหลเมื่อได้ยินเสียงฆ้องทำของของผู้ทดลองก่อนการให้อาหาร จึงได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาที่มาของพฤติกรรมแบบนี้แล้วพัฒนามาเป็นทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายการเรียนรู้ที่เป็นพฤติกรรมปฏิกิริยาสะท้อน หรือเป็นพฤติกรรมที่อยู่นอกอำนาจจิตใจซึ่งเราไม่ได้ตั้งใจกระทำ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning Theory) หรือการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการ พัฒนาขึ้นโดย เบอร์รัส เฟรดเดอริก สกินเนอร์ (Burrhus Frederick Skinner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งสกินเนอร์ได้ทำการทดลองโดยสร้างกล่องทดลอง “Skinner box” ในกล่องที่มีคันเป็นตัวบังคับให้อาหารออกมาเมื่อถูกกด สกินเนอร์นำหนูที่หิวมาปล่อยในกล่อง พบว่าหนูจะเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ จนบังเอิญหนูไปกดคันทำให้อาหารตกลงมา หนูได้รับอาหารซึ่งอาหารจัดเป็นผลธรรมที่ตอบสนองต่อการกระทำ (กดคัน) ทำให้เกิดความพึงพอใจ และจากการสังเกตหลังจากนั้นพบว่าหนูจะใช้เวลาในการกดค่าน้อยลง แสดงให้เห็นว่าหนูเริ่มเรียนรู้ว่าเมื่อใดก็ตามที่วิ่งมากกดคันจะมีอาหารหล่นมาทำให้ได้กินอาหาร ซึ่งการเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ

3. ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) นักจิตวิทยาการศึกษาชาวอเมริกัน ผู้ได้รับสมญานามว่าเป็น “บิดาแห่งจิตวิทยาการศึกษา” โดยทฤษฎีของธอร์นไดค์เรียกว่า “ทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยง” เนื่องจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่เหมาะสม ทฤษฎีนี้มีหลักเบื้องต้นว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่มักจะออกมาในรูปแบบต่าง ๆ หลายรูปแบบ โดยการลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกว่าจะพบรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการหยั่งเห็น (Insight Learning) การเรียนรู้เป็นปรากฏการณ์ทางความคิดของผู้เรียน เมื่อใดที่ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ผู้เรียนจะพยายามสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ จนสามารถมองเห็นช่องทางการแก้ปัญหาได้หรือผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาแล้วนำความสัมพันธ์นั้นมาใช้ในการแก้ปัญหาได้ โคห์เลอร์เรียกการเรียนรู้ในการแก้ปัญหานี้ว่า การหยั่งเห็น (Insight) การหยั่งเห็น หมายถึง การเกิดความคิดแวบขึ้นมาทันทีทันใดในขณะที่ประสบปัญหา โดยมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกเป็นขั้นตอนจนสามารถแก้ปัญหาได้ เป็นการมองเห็นสถานการณ์ในแนวทางใหม่ ๆ ขึ้น โดยเกิดจากความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ว่าได้ค้นพบแล้ว ผู้เรียนจะมองเห็นช่องทางการแก้ปัญหาขึ้นได้ในทันทีทันใด

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา หรือเรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา และสังคม พัฒนาขึ้นโดยนักจิตวิทยาชาวแคนาดา ศาสตราจารย์อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ซึ่งแบนดูรา เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่ต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน วิธีการที่คนเราใช้ในการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม คือการสังเกตหรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Model) ทั้งนี้การสังเกตการกระทำของผู้อื่นเพื่อดูว่าผู้อื่นทำพฤติกรรมอย่างไรและได้รับผลตอบแทนเช่นไร ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระทำพฤติกรรมของผู้อื่นถือเป็นต้นแบบที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ซึ่งตัวแบบนั้นสามารถเป็นได้ทั้งตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง ๆ และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์คือ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ หนังสือ นวนิยาย และการ์ตูน เป็นต้น

6. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มผสมผสานของกานเย่ (Eclecticism Theory) โรเบิร์ต กานเย่ (Robert Gagné) นักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา เป็นผู้รวบรวมเอาหลักการจากทั้งแนวคิดพฤติกรรมนิยมและพุทธินิยมเข้าด้วยกัน (Behaviorist-Cognitivist Integration) โดยเขาเชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเกิดจากการใช้ทฤษฎีที่หลากหลายในการออกแบบการสอน กานเย่เสนอว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้สอนสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการจัดลำดับขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เขาได้ระบุลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ไว้ทั้งหมด 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจ 2) การทำให้ผู้เรียนตระหนักและใส่ใจกับเนื้อหา 3) การเสนอข้อมูลใหม่เพื่อให้เกิดการจดจำ 4) การเสริมสร้างการจำระยะยาว 5) การเรียกความรู้ที่เรียนมาแล้วกลับมาใช้งาน 6) การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ 7) การฝึกปฏิบัติจริง 8) การให้ผลสะท้อนกลับหรือข้อเสนอแนะ

หลักการและองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

ความหมายของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมาย วิธีการเรียนรู้ และประเมินผลด้วยตนเอง อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และสะท้อนความคิดเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางนี้แตกต่างจากรูปแบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิม ที่มักให้ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ตามที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียน

พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี (2562) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การออกแบบและดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงอุปกรณ์ดิจิทัลประเภทต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดและประยุกต์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สมพร ปานดำ (2563) กล่าวว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติเป็นสิ่งที่สำคัญ ในการปรับตัวของสถานศึกษาต่อการเรียนออนไลน์และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีคุณภาพ สถานศึกษาต้องสามารถปรับตัวให้ทันกับยุคสมัยและเทคโนโลยีภายในระยะเวลาที่สั้น พร้อมทั้งสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้กลายเป็นโอกาส ผ่านการปฏิรูปการศึกษาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทางและหลายรูปแบบ เพื่อเสริมสร้างระบบการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประเมินตนเอง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง โดยจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมอาศัยเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เครื่องมือดิจิทัลแบบต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ต่อยอดความรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สร้างรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมและได้คุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยและเทคโนโลยีในช่วงเวลาสั้น ๆ รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส

องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ไว้ 6 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่มีอยู่ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ 2) การเรียนภายในห้องเรียนแบบดั้งเดิม 3) การเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างออนไลน์และออฟไลน์ และ 4) การเรียนรู้ที่บ้าน ซึ่งในรูปแบบสุดท้ายนี้ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ปกครองมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของบุตรหลานจากโรคติดต่อและภัยอันตรายอื่น ๆ การเรียนที่บ้านจึงกลายเป็นทางเลือกที่ได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทย ทั้งนี้ นอกจากการจัดการหาครูเฉพาะทางสำหรับสอนตามความถนัดของผู้เรียนและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ผู้ปกครองยังมีบทบาทในการร่วมออกแบบแนวทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของบุตรหลานอีกด้วย

2. ด้านการประเมินผล ในบริบทของการประเมินผลทางการศึกษา แนวคิดเรื่อง “การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้” ได้เข้ามาแทนที่แนวคิดเดิมที่เน้น “การประเมินผลการเรียนรู้” โดยเฉพาะในยุคของการศึกษารูปแบบใหม่ ซึ่งครูสามารถใช้การวัดผลเป็นเครื่องมือในการระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียน ตลอดจนตรวจสอบว่าแนวทางใดสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายด้านทักษะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ การประเมินผลในบริบทใหม่นี้ จึงมุ่งเน้นที่การทำความเข้าใจผู้เรียนมากกว่าการตัดสินผลการเรียน ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำแนวทางเพื่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาระหว่างช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งครอบคลุมทั้งการเรียนรู้แบบดั้งเดิมและการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

3. ด้านการพัฒนาครู สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้นำเสนอการปรับการศึกษาคุณิวนอร์มอล โดยเสนอแนวคิดในการปรับบทบาทครูและการพัฒนาครู ดังนี้ 1) ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่ผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Learning Facilitator) โดยการมีครูคุณภาพจำนวนมากที่มีความสามารถในการเป็นผู้สนับสนุน มีความสามารถในการเชื่อมโยงหลักสูตร วิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา 2) ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมครูให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอนไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยมีแนวคิดที่สำคัญ 2 แนวคิดในการมุ่งเน้นการพัฒนาครู คือ เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ มีแพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน การพัฒนาครูให้มีความพร้อมสู่การเป็นครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาการคำนวณ จะทำให้เด็กมีความเข้าใจทำให้เด็กคิดวิเคราะห์เป็น เมื่อเด็กเรียนระดับมหาวิทยาลัยจะสามารถนำความรู้ด้านการคิดวิเคราะห์มาประกอบการเรียนได้

(ชูกิจ ลิมปิจำนงค์, 2563) 3) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต ครูจะต้องสามารถเข้าไปพูดคุยผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลกปัจจุบันเพื่อรับรู้ปัญหาต่าง ๆ ความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก ๆ เป็นการสอน เป็นการรับข้อมูล เป็นการเพิ่มเติมความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กนักเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวคิดไว้ว่า ครูจะต้องมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ ซึ่งครูจะต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องพัฒนาครูในประเด็นนี้ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอย่างก้าวกระโดด จัดให้มีการทดสอบและอบรมครูให้สอดคล้องกับความรู้ยุคดิจิทัล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

4. ด้านการบริหารหลักสูตร บทบาทของสถานศึกษาในปัจจุบันไม่เพียงจำกัดอยู่แค่การส่งเสริมทักษะทางวิชาการแก่เยาวชนเท่านั้น แต่ยังต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัย จึงเป็นเหตุให้หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความหลากหลายและยืดหยุ่น ทั้งในรูปแบบการเรียนการสอนแบบออฟไลน์และออนไลน์ นอกจากนี้ การออกแบบหลักสูตรควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยมีการจัดทำแบบทดสอบที่หลากหลายเพื่อรองรับเป้าหมายที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการออกแบบบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน ในขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอแนวคิดว่าการศึกษาในยุคปัจจุบันควรมุ่งเน้นไปที่การเตรียมความพร้อมให้เด็กไทยเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล หรือยุคแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหนึ่งในแนวทางสำคัญคือ การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นฐานสมรรถนะ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2563)

5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน การศึกษายุคนิวโนร์มอลนั้น ระบบการศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม มีการให้ความสำคัญกับกระบวนการเกิดการพัฒนาการศึกษาโดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากทุกระดับ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

6. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ การเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนไปเป็นการลงทุน สร้างมิติการศึกษาใหม่ในรูปแบบของธุรกิจใหม่ที่ทำให้การศึกษามีความหมายและศักยภาพที่จะเชื่อมโยงกับแหล่งงาน ทันความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีพื้นที่ใหม่ของการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังต้องลงทุนในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนออนไลน์ ที่จำเป็นต้องมีการลงทุนในเรื่องของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธีรสุดา สืบแสน (2566) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ไว้ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารหลักสูตร ควรดำเนินการวางแผน สำรวจ และประเมินความต้องการในด้านหลักสูตร รวมถึงการระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรในรูปแบบใหม่ โดยพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการการเรียนรู้รูปแบบใหม่และหาวิธีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการจัดการองค์กร ควรกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล สร้างความเข้าใจและเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน โดยการอำนวยความสะดวกและจัดหาสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครู พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน

3. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ ควรให้คำแนะนำและคำปรึกษา รวมถึงเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการในกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ เพื่อกระตุ้นการคิดเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ส่งเสริมการยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในฐานะกัลยาณมิตร นอกจากนี้ยังควรสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้ครูมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

4. ด้านการควบคุม ควรส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการชื่นชมเมื่อทำสิ่งที่ถูกต้อง และนำเทคนิคที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยปรับปรุงข้อบกพร่องในการเรียนการสอนวิถีใหม่ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อถือและศรัทธาในตัวครูและบุคลากร รวมถึงการยอมรับความแตกต่างของบุคคลเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการประเมินผลการสอน ควรมีการตัดสินและประเมินผลการจัดการเรียนรู้จากหลายช่องทางที่สอดคล้องกับสภาพจริง พร้อมทั้งดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง

ปัทมาภรณ์ เกตุศรี (2566) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ไว้ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์ การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีปัจจัยพื้นฐานในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปตามบริบทและความพร้อมของแต่ละบุคคล

ดังนั้นผู้สอนควรประเมินความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด

3. ด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้วิถีใหม่ จึงควรเน้นที่ความสามารถของผู้เรียนในการบูรณาการและสร้างผลงานของตนเอง ซึ่งสามารถแสดงถึงความเข้าใจในบทเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้อย่างชัดเจน

4. ด้านการประเมินผลที่หลากหลาย การจัดการเรียนการสอนในวิถีใหม่จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการประเมินควรพิจารณาจากร่องรอยและหลักฐานการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้แสดงออกมา ซึ่งจะช่วยให้สามารถประเมินได้อย่างตรงกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลา

5. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนที่ขาดความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนมีความพร้อมในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้สอนควรพิจารณาปัจจัยพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความพร้อมน้อยที่สุดเป็นหลัก เพื่อให้ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถไปพร้อม ๆ กันอย่างเท่าเทียม

จริยญา เวชศักดิ์สิทธิ์ (2566) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ไว้ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น ยุทธศาสตร์ นโยบาย การกำหนดความต้องการความจำเป็นในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำแผนงาน โครงการ เป็นต้น

2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียน สภาพแวดล้อม แผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เป็นต้น

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

4. ด้านการสนับสนุนด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

5. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

กขพร สীগาเรียน (2566) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนานวิถึชีวิตใหม่ไว้ 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารหลักสูตรยุคใหม่
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่
3. ด้านการพัฒนาครูยุคใหม่
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลยุคใหม่

สุวิมล มธุส (2564) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนานวิถึชีวิตใหม่ไว้ 6 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านการประเมินผล
3. ด้านการพัฒนาครู
4. ด้านการบริหารหลักสูตร
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน
6. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนานวิถึชีวิตใหม่

องค์ประกอบของการบริหาร การจัดการเรียนรู้ ในยุคนานวิถึชีวิตใหม่	พัชรภาณ ดว่งขึ้น (2563)	ธีรสุตา สืบแสน (2566)	ปัทมาภรณ์ เกตุศรี (2566)	จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์ (2566)	กขพร สীগาเรียน (2566)	สุวิมล มธุส (2564)	ความถี่
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	✓			✓	✓	✓	4*
2. ด้านการประเมินผล	✓	✓	✓		✓	✓	5*
3. ด้านการบริหารหลักสูตร	✓	✓			✓	✓	4*
4. ด้านการพัฒนาครู	✓			✓	✓	✓	4*

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการบริหาร การจัดการเรียนรู้ ในยุควิถีชีวิตใหม่	พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563)	ธีรสุดา สืบแสน (2566)	ปิณฑาภรณ์ เกตุศรี (2566)	จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์ (2566)	กชพร สีภาเรียน (2566)	สุวิมล มธุรส (2564)	ความถี่
5. ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน	✓					✓	2
6. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ ตามลำดับความสำคัญใหม่	✓					✓	2
7. ด้านการจัดการองค์กร		✓					1
8. ด้านภาวะการเป็นผู้นำ		✓					1
9. ด้านการควบคุม		✓					1
10. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ การสอน online			✓				1
11. ด้านการออกแบบการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน			✓				1
12. ด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลาย			✓	✓			2
13. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนขาด ความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้			✓				1
14. ด้านการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้				✓			1
15. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้				✓			1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและมีความสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการที่ได้ให้นิยามแตกต่างกันออกไป สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่

ร้อยละ 50 จากความถี่สูงสุด คือ ความถี่ระดับ 3 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารหลักสูตร
2. ด้านการพัฒนาครู
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการประเมินผล

องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้านที่จะนำไปสู่การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการบริหารหลักสูตร

พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษด้วยตนเอง และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน รวมถึงการบูรณาการความรู้ในการปฏิบัติตน การกระชับหลักสูตร และปรับโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ เพื่อให้ครูสามารถวางแผนการสอนได้อย่างเหมาะสมและตอบสนองต่อความจำเป็นตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละช่วงวัย

จิรัสสา สืบแสน (2566) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การวางแผน สืบค้น และวิเคราะห์ความต้องการด้านหลักสูตร รวมถึงการระดมความคิดในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาวิธีการแก้ไขเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น

กชพร สีกาเรียน (2566) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรและโครงสร้างรายวิชาให้ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ โดยคำนึงถึงเนื้อหาที่จำเป็นตามมาตรฐานของแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ครูสามารถวางแผนการสอนได้อย่างเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างกัน

สุวิมล มธุรส (2564) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เน้นสมรรถนะของผู้เรียน ปรับหลักสูตรให้มีความหลากหลาย และปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้ครอบคลุมทั้งการเรียนการสอนแบบออฟไลน์และออนไลน์

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การวางแผน สืบค้น วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร และระดมสมองในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่

โดยการกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ ปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และปรับรูปแบบการสอนให้มีทั้งแบบออฟไลน์ และออนไลน์ซึ่งผู้สอนสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับ ความสนใจของผู้เรียนและเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ด้านการพัฒนาครู

พัชรารภรณ์ ดวงชื่น (2563) กล่าวว่า การพัฒนาครูในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การปรับบทบาทจากครูที่เป็นผู้สอน (Teacher) ไปสู่ครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ หรือ Learning Facilitator โดยเชื่อว่าแรงขับเคลื่อนสำคัญของการศึกษาไทย คือ การมีครูคุณภาพจำนวนมากที่มีความสามารถในการทำหน้าที่ Facilitator ที่สามารถเชื่อมโยงหลักสูตร วิธีการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นผ่านการฝึกอบรมครูให้สามารถเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้และชักชวนให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้

จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาครูในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาตนเอง รวมถึงปรับมุมมองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเทคนิควิธีการที่ช่วยในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

กชพร สีกาเรียน (2566) กล่าวว่า การพัฒนาครูในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ โดยพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันกับสังคมปัจจุบัน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะใหม่และใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน ครูควรมีการเรียนรู้ร่วมกัน (PLC) อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังต้องมีการอบรมผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกันพัฒนานักเรียนในยุควิถีชีวิตใหม่ และเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนร่วมเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สุวิมล มธุรส (2564) กล่าวว่า การพัฒนาครูในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การปรับทักษะของครูเพื่อใช้เทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยครูต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต

สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาครูในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยครูต้องพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน และครูควร PLC อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุน

การเรียนรู้ ทั้งนี้การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต

ด้านการจัดการเรียนการสอน

พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การเรียนแบบผสมผสานระหว่างออนไลน์และออฟไลน์ ซึ่งเหมาะสมกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีนักเรียนจำนวนมากและไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาก่อน โดยการแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่มเพื่อสลับวันกันมาเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ตามมาตรการการรักษาระยะห่าง และดูแลสุขอนามัยของนักเรียนได้อย่างเข้มข้น โรงเรียนจะเลือกวิชาที่ต้องมีการปฏิบัติหรือเรียนรู้ร่วมกันมาจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ส่วนวิชาอื่น ๆ จะดำเนินการเรียนการสอนผ่านออนไลน์

จริญญา เวชศักดิ์สิทธิ์ (2566) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

กขพร สีกาเรียน (2566) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง แนวทางการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรดำเนินการกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน และความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้

สุวิมล มธุรส (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การดำเนินการจัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งแบบออนแอร์ผ่าน DLTV ออนไลน์ และออฟไลน์ ในชั้นเรียน ซึ่งจะใช้วิธีผสมผสานหรืออาจจะเป็นการเรียนรู้ที่บ้านกับครอบครัว ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรดำเนินการกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน และความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ เช่น การเรียนผสมผสานแบบออนไลน์และออฟไลน์ การจัดรูปแบบการเรียนการสอนทั้งแบบออนแอร์ผ่าน DLTV ออนไลน์และออฟไลน์ในชั้นเรียน หรืออาจจะเป็นการเรียนรู้ที่บ้านกับครอบครัว ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

ด้านการประเมินผล

พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2563) กล่าวว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการวัดผลลัพธ์ เพื่อให้ครูเข้าใจว่าผู้เรียนเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ใด และสิ่งใดที่จะช่วยเสริมทักษะที่ครูคาดหวัง การประเมินผลในยุคนี้นี้จึงเน้นที่การทำความเข้าใจผู้เรียนมากกว่าการตัดสินผล

ธีรสุดา สืบแสน (2566) กล่าวว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การตัดสิน ประเมินค่าผลการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่

ปัทมาภรณ์ เกตุศรี (2566) กล่าวว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การประเมินจากระบบหรือหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนวิถีใหม่ต้องมีความ ยืดหยุ่นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

กชพร สีกาเรียน (2566) กล่าวว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การให้ น้ำหนักกับการปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างการเรียนรู้ของครูและผู้เรียนมากกว่าจำนวนชั่วโมงที่ ผู้เรียนอยู่ในห้องเรียนหรือเรียนผ่านออนไลน์ ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและ เชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ให้น้ำหนักกับการ ประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา การประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน

สุวิมล มธุรส (2564) กล่าวว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การประเมินผล เพื่อการเรียนรู้ โดยการวัดผลลัพธ์ให้ครูเข้าใจว่าผู้เรียนเหมาะสมกับการเรียนรู้รูปแบบใด การประเมินผล ในการศึกษาวิถีชีวิตใหม่จึงเป็นการทำความเข้าใจไม่ใช่การตัดสิน

สามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลในยุควิถีชีวิตใหม่ หมายถึง การใช้วิธีการที่ หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการ ประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งเป็นการ ประเมินที่ถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ โดยการให้น้ำหนัก กับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่า การเรียนรู้ตามมาตรฐาน และเป็นประเมินจากระบบหรือหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทาง ที่หลากหลายตามสภาพจริง

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (2545, 8 ธันวาคม) ได้วางกรอบกฎหมายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในประเด็นเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษา ในยุคปัจจุบันอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่หลักในการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการ ขยายการศึกษาภาคบังคับจากเดิม 6 ปี เป็น 9 ปี ตามบทบัญญัติมาตรา 10 ที่ระบุว่าการจัดการศึกษา ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการโดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามมาตรา 33 ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้ดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อใช้ในการบริหาร และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับ จังหวัดเชียงรายนั้น ได้จัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมด 5 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1, 2, 3, 4 และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 จำนวน 5 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 51 โรงเรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการจำแนกขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 5 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 51 โรงเรียน

อำเภอ	ขนาด	โรงเรียน
	ขนาดเล็ก	1. โรงเรียนบ้านแม่แฝง
		2. โรงเรียนบ้านแม่ลากเงินทอง
		3. โรงเรียนผ่านศึกสงเคราะห์ 2
		4. โรงเรียนสันสลีหลวง-สันนายาว
แม่จัน	ขนาดกลาง	5. โรงเรียนบ้านร่องก้อ-ม่วงคำ
		6. โรงเรียนสันทราย (พรหมณีวิทยา)
		7. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำราก (ไตรราษฎร์บำรุง)
		8. โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1
		9. โรงเรียนบ้านรวมใจ
		10. โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน
		11. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองสงเคราะห์ชาวเขา

ตาราง 2 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาด	โรงเรียน
แม่จัน (ต่อ)		12. โรงเรียนบ้านสันติสุข
		13. โรงเรียนบ้านแม่คำ (ประชาชนเคราะห์)
		14. โรงเรียนบ้านห้วยมะหินฝน
	ขนาดใหญ่	15. โรงเรียนบ้านแม่จัน (เชียงแสนประชาชนุศาสน์)
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-
แม่สาย	ขนาดเล็ก	-
	ขนาดกลาง	1. โรงเรียนบ้านสันหลวง
		2. โรงเรียนบ้านปางห้า
		3. โรงเรียนบ้านสันถนน
		4. โรงเรียนบ้านป่าแดง
		5. โรงเรียนบ้านสันทราย
		6. โรงเรียนบ้านป่าเหมือด (เสริมเกียรติ วชิรราชบุรีบำรุง)
	ขนาดใหญ่	7. โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
		8. โรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนาอุปถัมภ์
		9. โรงเรียนบ้านป่ายาง
		10. โรงเรียนบ้านเวียงพาน
เชียงแสน	ขนาดใหญ่พิเศษ	-
	ขนาดเล็ก	1. โรงเรียนบ้านเวียงแก้ว
		2. โรงเรียนบ้านศรีดอนมูล
		3. โรงเรียนป่าตึงพิทยานุกุล
		4. โรงเรียนบ้านสบรวก
	ขนาดกลาง	5. โรงเรียนชุมชนบ้านป่าคาแม่เงินสามัคคี
		6. โรงเรียนแม่แอ่ววิทยาคม
		7. โรงเรียนชุมชนบ้านป่าสักน้อย
	ขนาดใหญ่	8. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่า แสนภูวิทยาประสาท)
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-

ตาราง 2 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาด	โรงเรียน
แม่ฟ้าหลวง	ขนาดเล็ก	1. โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
		2. โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
	ขนาดกลาง	3. โรงเรียนชุมชนศึกษาบ้านแม่สะแลป
		4. โรงเรียนดอยแสนใจ (ตชด.อนุสรณ์)
		5. โรงเรียนบ้านจะดี
		6. โรงเรียนพญาไพรไตรมิตร
		7. โรงเรียนบ้านกลาง
		8. โรงเรียนบ้านมนตรวิทยา
		9. โรงเรียนบ้านแม่หม้อ
		10. โรงเรียนรัฐราษฎร์วิทยา
		11. โรงเรียนบ้านพญาไพร
		12. โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
	ขนาดใหญ่	13. โรงเรียนสามัคคีพัฒนา
		14. โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง
	ขนาดใหญ่พิเศษ	15. โรงเรียนบ้านเทอดไทย
ดอยหลวง	ขนาดเล็ก	-
	ขนาดกลาง	1. โรงเรียนบ้านขุนแม่บง (ตชด.)
		2. โรงเรียนอนุบาลโชคชัย (บ้านแม่เลียบบแม่บง)
		3. โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา
	ขนาดใหญ่	-
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

จิรกิติ์ ทองปรีชา (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) เพื่อศึกษานโยบายและแนวทางของรัฐในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

2) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต และ 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ของโรงเรียนดังกล่าว การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Data) และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนวชิรธรรมสาธิตได้ดำเนินการบริหารจัดการการเรียนการสอนตามนโยบายและแนวทางที่รัฐบาลกำหนด โดยให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ พร้อมทั้งดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดในสถานศึกษา เพื่อรักษาความปลอดภัยสูงสุดให้แก่แก่นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน

พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาในการเตรียมรับความปกติใหม่ (New Normal) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการศึกษาภายใต้รูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่ที่แตกต่างจากอดีต การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า วิกฤตโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบจนเกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคย ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนไปสู่วิถีใหม่ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การใส่หน้ากากอนามัย เป็นต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ ประกอบด้วย 1) การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี 2) การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน 3) การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ 4) การหารือและวางแผนร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม พ่อแม่ และผู้ปกครอง และ 5) การเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของครูและนักเรียน งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการปรับตัวของระบบการศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทความปกติใหม่ที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

ภูษิมา ภิญญสินวัฒน์ (2563) ศึกษาวิจัย เรื่อง การเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทยได้ดังนี้ 1) การปรับลดเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน 2) การเพิ่มความยืดหยุ่นด้านโครงสร้างเวลาเรียน และส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) 3) การออกแบบหน่วยการเรียนรู้และการจัดการสอนอย่างมีแผนรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 4) การยกระดับการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) ให้มีบทบาทมากขึ้น และ 5) การประเมินเพื่อความรับผิดชอบ (Assessment for Accountability) ยังคงมีอยู่ แต่ควรเน้นการวัดโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการประเมินผลจากคะแนนเพียงอย่างเดียว

วิทัศน์ ผักเจริญผล และคณะ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19 ทำให้ทั่วโลกใช้มาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ซึ่งทำให้รัฐบาลไทยต้องออกมาตรการปิดสถานที่ที่มีการรวมตัวของประชาชน รวมถึงสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวเพื่อไม่ให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนหยุดชะงัก (OECD, 2020) การเรียนออนไลน์จึงกลายเป็นทางเลือกที่เหมาะสมภายใต้ข้อจำกัด ด้านการเดินทางและการอยู่บ้าน ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษา หลายฝ่ายจึงเชื่อว่าการเรียนออนไลน์สามารถนำมาใช้ได้จริง คณะผู้วิจัยจึงได้สำรวจความคิดเห็นครู ในประเทศไทยจากหลากหลายกลุ่มสาระ จำนวน 700 คน ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เพื่อประเมินความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ รวมถึงความต้องการด้านการสนับสนุนจากโรงเรียนและรัฐบาล ผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่าครูบางส่วนยังไม่พร้อมต่อการสอนออนไลน์ ขณะเดียวกันนักเรียนจำนวนมากยังขาดแคลนอุปกรณ์และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จึงมีการเสนอให้จัดอบรมครูอย่างเร่งด่วน และจัดสรรอุปกรณ์รวมถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้นักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมหากต้องเรียนออนไลน์ในภาคเรียนถัดไป

วิทยา วาโย และคณะ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 โดยเน้นที่แนวคิดและการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้สังคมต้องปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่(New Normal) โดยเฉพาะในภาคการศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการเรียนการสอนตามรูปแบบปกติได้สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนไปใช้การเรียนการสอนออนไลน์เพื่อให้การเรียนรู้ดำเนินต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีองค์ประกอบสำคัญหลายด้าน ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการสื่อสารและเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเลือกรูปแบบและองค์ประกอบที่เหมาะสมกับวิชาและบริบทของผู้เรียนจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง

สุฤทธิ์ บุญรอด (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงราย โดยสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงราย พบว่า มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการในภาพรวมมีความพร้อมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ก็มีระดับสูงเช่นกัน แสดงถึงแนวโน้มในการพัฒนาและความคาดหวังต่อการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) ชี้ให้เห็นว่าความต้องการเร่งด่วนที่สุดคือ “การจัดการเรียนรู้แบบ On demand” ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่น

และเข้าถึงได้ตามบริบทของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังมีแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนรู้อีก 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ณัฐพัชร บุญเกตุ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ 5) ด้านการพัฒนาครู และ 6) ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครูผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน สำหรับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ พบว่า การบริหารหลักสูตรควรมีการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน การประเมินผลการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่เปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลไปต่อยอดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนการจัดการเรียนการสอนควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สนุกกับการเรียนรู้ และอยู่อย่างปลอดภัย การบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ควรสนับสนุนงบประมาณด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี พัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับการพัฒนาครู ควรจัดอบรมผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียน และการรับฟังเสียงสะท้อนควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เสนอความคิดเห็นดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พระมหาพรพล พชรเมธ (พินบาท) (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ 2) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งการจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และการผลิตสื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ ควรมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง พร้อมส่งเสริม

กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดหาเทคโนโลยีและสื่อการสอนให้เพียงพอ รวมถึงพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้

อาทิตย์ สีพาลา และอดิสร บุญศรีเมือง (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู 2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 198 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่สหวิทยาเขตบัวบาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการรับฟังเสียงนักเรียนสะท้อนจากครูผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาครู 2) ผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

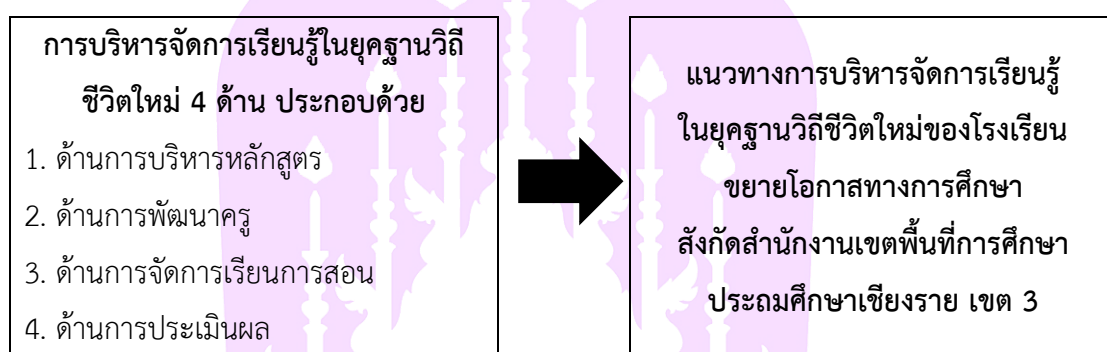
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Force & Unesco (2020) ศึกษาวิจัยเรื่อง BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL องค์การยูเนสโกได้เสนอแนวทาง 7 ประการ เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสถานศึกษาเริ่มเปิดทำการอีกครั้ง ดังต่อไปนี้ 1) เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและนโยบาย การรับฟังความคิดเห็นของครูเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการออกแบบแผนการเปิดเรียนที่มีประสิทธิผล 2) สร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยในโรงเรียน สุขภาพและความปลอดภัยของทั้งนักเรียนและครูถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ต้องให้ความสำคัญสูงสุด 3) เน้นดูแลด้านอารมณ์ จิตใจ และความสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งผู้เรียนและผู้สอนควรได้รับการดูแลในด้านจิตสังคมอย่างเหมาะสม 4) สนับสนุนครูในการปรับตัวสู่การเรียนการสอนยุคใหม่ เมื่อต้องกลับเข้าสู่การสอนในห้องเรียนตามปกติ ครูควรได้รับการอบรมและทรัพยากรที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ 5) ประกันการมีจำนวนครูที่เพียงพอและมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการสอน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณในระบบการศึกษา การลงทุนในภาคการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ 7) ติดตามสถานการณ์และรับฟัง

ข้อเสนอแนะจากครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการให้ตอบสนองต่อความต้องการของครูในภาคสนามอย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควรรณวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 1,106 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 51 โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2567 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3)

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 291 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1.1 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้นภูมิแบ่งบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้ศึกษาทำการ

เก็บข้อมูลให้ครอบคลุมทั้ง 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง มีโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 51 โรงเรียน

1.2 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิในการแบ่ง ซึ่งผู้วิจัยสุ่มจำนวนโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนในแต่ละขนาดซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 28 โรงเรียน และทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อเลือกโรงเรียน

1.3 ทำการสุ่มตัวอย่างบุคลากรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในแต่ละขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วน (Proportional) โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ให้ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 263 คน รวมทั้งสิ้น 291 คน ดังแสดงในตาราง 3

2. ผู้ให้ข้อมูลเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 5 อำเภอ อำเภอละ 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ที่มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป และมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ รวมทั้งสิ้น 5 คน

ตาราง 3 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

อำเภอ	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ประชากร	จำนวนโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
				ผู้ บริหาร	ครู	ผู้ บริหาร	ครู
แม่จัน	เล็ก	4	2	3	34	2	8
	กลาง	10	5	10	156	5	39
	ใหญ่	1	1	1	63	1	16
	ใหญ่พิเศษ	0	0	0	0	0	0
แม่สาย	เล็ก	0	0	0	0	0	0
	กลาง	8	4	7	170	4	42
	ใหญ่	2	1	2	74	1	18

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน ประชากร	จำนวน โรงเรียน กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
				ผู้ บริหาร	ครู	ผู้ บริหาร	ครู
	ใหญ่พิเศษ	0	0	0	0	0	0
เชียงใหม่	เล็ก	1	1	1	8	1	2
	กลาง	6	3	6	85	3	21
	ใหญ่	1	1	1	68	1	17
	ใหญ่พิเศษ	0	0	0	0	0	0
แม่ฟ้าหลวง	เล็ก	2	1	2	23	1	6
	กลาง	10	5	10	170	5	42
	ใหญ่	2	1	2	81	1	20
	ใหญ่พิเศษ	1	1	1	85	1	21
ดอยหลวง	เล็ก	0	0	0	0	0	0
	กลาง	3	2	3	40	2	10
	ใหญ่	0	0	0	0	0	0
	ใหญ่พิเศษ	0	0	0	0	0	0
รวม		51	28	49	1,057	28	263

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ สถานภาพและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

แบบสอบถามจำแนกเป็น 4 ด้าน เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

2.2 ด้านการพัฒนาครู

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการประเมินผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแบบสอบถามในการสร้างเครื่องมือ

2. นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามให้ตรงกับกรอบแนวคิดที่ใช้วิจัย และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข และผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมใหม่

5. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีความตรงของเนื้อหา นำไปใช้ในงานวิจัยและแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.925

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

8. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุครฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

2. นำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและเก็บข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยส่งแบบขออนุญาตผ่านช่องทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (G-mail) ของโรงเรียนพร้อมแบบสอบถามงานวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) และรับข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) จำนวน 291 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับจากแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ไปทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้ที่มีประสบการณ์การ

บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายชื่อ
2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2553) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ 5 ระดับ ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์บริบทเนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้ใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{n}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2556)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์แอลฟา

k หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

Σs_i^2 หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P หมายถึง ค่าร้อยละ

f หมายถึง ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n หมายถึง จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ย
	Σx	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละจำนวน
	n	หมายถึง จำนวนข้อมูล

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division: S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D.	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	หมายถึง ค่าคะแนนของแต่ละคน
	$\bar{x}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด
	n	หมายถึง จำนวนข้อมูล

3. สถิติเชิงคุณภาพ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคนวัตกรรมชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์บริบทเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผู้ศึกษาได้จัดลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้ศึกษาได้จำแนกการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพและประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายชื่อ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (จากแบบสอบถาม)

ส่วนที่ 2 (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (จากแบบสัมภาษณ์)

ส่วนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (ฉบับสมบูรณ์)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	28	9.62
2) ครู	263	90.38
รวม	291	100
2. ประสบการณ์การทำงาน		
1) น้อยกว่า 5 ปี	161	55.33
2) 5-10 ปี	95	32.65
3) 11 ปีขึ้นไป	35	12.02
รวม	291	100

หมายเหตุ: n = 291

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครู จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 90.38 และมีสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.62 และประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามมีประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 32.65 และผู้ตอบแบบสอบถามมีประสิทธิภาพการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในภาพรวม ดังแสดงในตาราง 5 และรายด้าน ดังแสดงในตาราง 6-9

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุควิถีชีวิตใหม่	(n = 291)		ระดับการบริหาร จัดการเรียนรู้	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการบริหารหลักสูตร	4.23	0.80	มาก	4
2	ด้านการพัฒนาครู	4.34	0.80	มาก	1
3	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.32	0.72	มาก	2
4	ด้านการประเมินผล	4.24	0.75	มาก	3
รวม		4.28	0.77	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.32$,

S.D. = 0.80) และด้านการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.75) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.72)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู

ข้อ	ด้านการพัฒนาครู	(n = 291)		ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ปรับปรุงแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้	4.05	1.03	มาก	7
2	สนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง	4.37	0.96	มาก	4
3	ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู	4.32	0.58	มาก	5
4	พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้	4.53	0.51	มากที่สุด	1
5	ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน	4.53	0.61	มากที่สุด	2
6	ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.11	0.94	มาก	6
7	การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต	4.47	0.77	มาก	3
รวม		4.34	0.80	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยกับปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.77) สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.96) ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) และครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปรับรูปแบบดั้งเดิมจากที่ครูเป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.03)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการจัดการเรียนการสอน	(n = 291)		ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้	4.16	0.96	มาก	5
2	ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน	4.37	0.68	มาก	2
3	ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	4.63	0.60	มากที่สุด	1
4	การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	4.26	0.65	มาก	3

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการจัดการเรียนการสอน	(n = 291)		ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.26	0.65	มาก	3
6	มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา	4.21	0.71	มาก	4
รวม		4.32	0.72	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.66) การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) และมีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.96)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ of โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล

ข้อ	ด้านการประเมินผล	(n = 291)		ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้	4.21	0.79	มาก	3
2	ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน	4.21	0.85	มาก	4
3	ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง	4.32	0.67	มาก	2
4	ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.11	0.81	มาก	5
5	มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน	4.37	0.68	มาก	1
รวม		4.24	0.75	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.67) การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.79) และให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน

($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.81)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อ	ด้านการบริหารหลักสูตร	(n = 291)		ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	4.37	0.68	มาก	2
2	ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน	4.42	0.61	มาก	1
3	การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์	4.32	0.75	มาก	3
4	การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย	4.26	0.87	มาก	5
5	มีการวางแผน สํารวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร	4.00	1.05	มาก	7
6	การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิธีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น	4.00	0.88	มาก	6
7	มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.26	0.65	มาก	4
รวม		4.23	0.80	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) รองลงมา คือ ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษาด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.68) การกระชับหลักสูตรปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.75) มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.87) และการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการวางแผนสำรวจวิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.05)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า มีแนวทางในการพัฒนาทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ 4 แนวทาง และ 25 วิธีการดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (จากแบบสอบถาม)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า มีแนวทางในการพัฒนาอยู่ 4 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการ

ประเมินผล และ 4) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร โดยมีรายละเอียด ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 แสดง (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้	
ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
1. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู	1. พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ 2. ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน 3. การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต 4. สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง 5. ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู 6. ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 7. ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้
2. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน	1. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน 3. การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้	
ในยุควิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
2. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)	4. ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน 5. มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบท ของสถานศึกษา 6. มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้
3. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ด้านการประเมินผล	1. มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอด ความรู้ของผู้เรียน 2. ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง 3. การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่ การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ 4. ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและ เชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่า การเรียนรู้ตามมาตรฐาน 5. ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความ แตกต่างระหว่างบุคคล
4. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตร	1. ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้าน การสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน 2. ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องต่อการศึกษด้วยตนเอง สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน 3. การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มี ความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ 4. การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้	
ในยุควิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส	วิธีดำเนินการ
ทางการศึกษา	
4. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ด้านการบริหารหลักสูตร (ต่อ)	5. มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ
	6. การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น
	7. มีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร

ส่วนที่ 2 (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (จากแบบสัมภาษณ์)

ผู้ศึกษาได้นำร่างแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 5 อำเภอ อำเภอละ 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 5 คน จากผู้ที่มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป ได้ข้อมูลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ 4 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการพัฒนาครู 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการประเมินผล และ 4) การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู

1.1 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูควรใช้การเล่าเรื่องเพื่อให้บทเรียนมีความน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูออกแบบห้องเรียนให้เป็น Learning Space ที่กระตุ้นการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.2 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...พัฒนาครูให้มีทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล และสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนได้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...สนับสนุนให้ครูเรียนรู้การใช้เครื่องมือดิจิทัลสำหรับการสร้างสื่อการสอนที่ทันสมัย...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาครูในการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.3 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคตอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...พัฒนาสมรรถนะหลักสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาครูในการออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning เสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูออกแบบการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ปัญหาของผู้เรียนในบริบทจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูส่งเสริมทักษะการเรียนรู้จากการทำงานจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.4 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูมีทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยเป็นครูมืออาชีพยุคดิจิทัล...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดอบรมและพัฒนาทักษะการสอนแนวใหม่ ส่งเสริมให้ครูศึกษาเพิ่มเติมผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลโดยส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการสอนดิจิทัลต่าง ๆ ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมให้ครูอบรมการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนและพัฒนาการสอนให้เหมาะสม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา และ AI ด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะด้านการออกแบบสื่อการเรียนการสอนออนไลน์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.5 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการค้นคว้า ทดลอง และอภิปรายมากขึ้น โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับแนวคิดของครูให้พร้อมรับมือกับเทคโนโลยีและการเรียนรู้ดิจิทัล โดยปลูกฝังให้ครูมองว่าเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยเสริมการสอน ไม่ใช่สิ่งที่มาแทนครู...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเข้ากับการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเข้ากับการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้ครูลดการสอนการบรรยายแบบเดิม และเพิ่มกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.6 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมออย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...วิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากช่องว่างดิจิทัลและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้มีการสะท้อนผลการนำแนวทางจาก PLC ไปใช้ในห้องเรียนจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาระบบการติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

1.7 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก และสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะชีวิตและอาชีพ หรือการเรียนรู้จากการทำงานจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูให้แนวทางในการค้นคว้าข้อมูลและแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการทำงานปฏิบัติจริงอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning ออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น โครงการ (Project-Based Learning), การทำงานกลุ่ม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต การทดลอง และการค้นคว้า โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนการสอนโดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดเป็นระบบโดยใช้คำถามปลายเปิด หรือให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาจากกรณีศึกษาจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ผ่านการลงมือทำ ฝึกคิดและตัดสินใจจากการเผชิญปัญหาในสถานการณ์จริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2.2 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ใช้รูปแบบการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และส่งเสริมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความแตกต่าง และบริบทของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบตารางเรียนให้มีความยืดหยุ่น ให้โอกาสนักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงการและกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียนแต่ละคน และเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2.3 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการเรียนรู้ของตนเอง เช่นเลือกหัวข้อโครงการของตนเอง หรือเลือกแบบฝึกหัดหรือสื่อที่เหมาะสมกับตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ใช้ ระบบ AI เช่น Google Classroom วิเคราะห์ว่านักเรียนคนใดถนัดด้านใด และต้องปรับปรุงจุดไหน แล้วจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนเพื่อให้ นักเรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้นักเรียนสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม หรือวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น วิชาทักษะอาชีพ โดยครูออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อโจทย์ผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นโดยตอบสนองต่อโจทย์แต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการเรียนรู้ของตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2.4 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ปรับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพ ความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Online Offline Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง โดยให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนของตนเองตามความสนใจ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับเปลี่ยนบทบาทของครู ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) แทนการสอนแบบเดิม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2.5 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่นตามบริบทของโรงเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับการจัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของนักเรียน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับอาชีพ ให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ตามความสนใจ เช่น การเรียนผ่านโครงการ การฝึกงานในชุมชน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...สำรวจความถนัดและความสนใจของนักเรียน วิเคราะห์และทำความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาก่อนปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ศึกษาบริบทของโรงเรียน นักเรียน และครูเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ยืดหยุ่น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

2.6 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...จัดอบรมพัฒนาและส่งเสริมครูในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา และการใช้ AI ในการสอน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดอบรมหรือพัฒนาครูในด้านเทคโนโลยีและจัดหาอุปกรณ์ Tablet, คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมการร่วมมือกันระหว่างครูในการออกแบบกิจกรรมการสอนและสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสร้างระบบสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

3. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการประเมินผล

3.1 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อวางแผนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลโดยปรับหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...นำผลการประเมินไปช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...นำผลที่ได้จากการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมกับผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เปลี่ยนจากการประเมินเพื่อวัดผลเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อวางแผนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผ่านการปรับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

3.2 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริงอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง เช่น การทดลอง การนำเสนอ การทำโครงการ หรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้นักเรียนประเมินตนเองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเพื่อพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้โดยประเมินจากการปฏิบัติงานจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริงแทนการสอบเพียงอย่างเดียว...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เปิดโอกาสปรับเปลี่ยนวิธีการและกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียนเพื่อการประเมินตามสภาพจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

3.3 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐานอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...เน้นการพัฒนาทักษะที่ใช้งานได้จริง แทนการท่องจำตามหลักสูตรตายตัว ให้นักเรียนเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ หรือทักษะที่สนใจ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนในเวลาที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น เรียนผ่านระบบออนไลน์ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง หรือฝึกงานควบคู่กับการเรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น ครูคอยสังเกต ช่วยเหลือ และส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...จัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Learning Space) โดยเปิดโอกาสให้ปรับเปลี่ยนวิธีการและกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบบทเรียนให้มีหลายทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น เรียนรู้จากการทดลองและปฏิบัติจริง เรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อดิจิทัล...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

3.4 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ปรับรูปแบบการประเมินผลโดยวัดทักษะและความสามารถของนักเรียนผ่านสถานการณ์จริง การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ลดการเน้นคะแนนเป็นตัวเลขเปลี่ยนจากการให้เกรดเป็นการให้ฟีดแบ็กที่มีคุณภาพ เช่น การให้ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับแนวทางการให้คะแนนโดยประเมินความเข้าใจของนักเรียนทันที ใช้เทคโนโลยีในการทำแบบประเมินที่สะดวกและเก็บข้อมูลได้ง่าย เช่น Google Forms, Kahoot, Quizizz เป็นต้น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียน โดยให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินเพื่อสะท้อนและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และครูให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับรูปแบบการประเมินผลโดยประเมินความสามารถของนักเรียนผ่านสถานการณ์จริง เช่น ให้นักเรียนสะสมผลงาน สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม หรือให้นักเรียนสะสมผลงานดิจิทัลผ่าน Padlet เพื่อสะท้อนพัฒนาการของตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

3.5 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...โดยประเมินจากการลงมือทำ เช่น โครงการ กิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เรียนสะสมผลงานที่แสดงพัฒนาการของตนเอง สังเกตพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับเกณฑ์การประเมินให้ยืดหยุ่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ช่วยประเมินเพื่อสะท้อนการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เน้นการให้คำแนะนำเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แทนการให้คะแนนเพียงอย่างเดียว...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การลงมือทำ โดยให้ผู้เรียนสะสมผลงานที่แสดงพัฒนาการของตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ประเมินจากการลงมือปฏิบัติจริงโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร

4.1 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...บูรณาการทักษะชีวิตเข้ากับการเรียนรู้ สอนการบริหารเวลา การแก้ปัญหาการทำงานเป็นทีมผ่านกิจกรรมกลุ่ม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...บูรณาการกิจกรรมแบบลงมือทำในหลักสูตร เช่น การรับมือภัยพิบัติหรือมารยาทในสังคม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพส่งเสริมการทำงานร่วมกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...มีการบูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพในการพัฒนาหลักสูตร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.2 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ครูจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของนักเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง โดยให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนของตนเองตามความสนใจ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบหลักสูตรแบบยืดหยุ่นให้เหมาะกับศักยภาพและความสนใจของแต่ละคน ใช้เทคนิค Active Learning สร้างคำถามปลายเปิดหรือปัญหาที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริงและอาชีพ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบหลักสูตรแบบยืดหยุ่นให้เหมาะกับศักยภาพและความสนใจของนักเรียนให้นักเรียนก้าวหน้าตามความสามารถไม่ยึดติดกับเวลา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.3 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ปรับหลักสูตรให้เน้นทักษะที่จำเป็น ลดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นเน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบโครงสร้างรายวิชาแบบยืดหยุ่นโดยเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนโดยเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรโดยเน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบหลักสูตรโดยเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนโดยเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริงตามสถานการณ์ปัจจุบัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.4 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลายอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...เน้นการเรียนรู้เพื่อใช้จริงมากกว่าการท่องจำ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยนตามความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ที่ผ่านการทำโครงการจริง หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เกมและกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น ให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตรงกับเป้าหมายของตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.5 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...ปรับจากการเรียนแบบเนื้อหาเป็นศูนย์กลางเป็นสมรรถนะเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริง ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรโดยให้การเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ เช่น ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาหรือการค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกลุ่ม หรือการนำเสนอผลงาน เพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรโดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.6 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นดังนี้

“...สร้างหลักสูตรแบบโมดูลที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...สร้างหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการใช้ทักษะในศตวรรษที่ 21...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการระบุความต้องการในด้านหลักสูตร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

4.7 จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตรอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น ดังนี้

“...สำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการระบุความต้องการในด้านหลักสูตร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการบริหารหลักสูตร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 22 กุมภาพันธ์ 2568)

“...ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในด้านการบริหารหลักสูตร...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...สำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการระบุความต้องการในด้านหลักสูตร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 23 กุมภาพันธ์ 2568)

“...พัฒนาหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์...” (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 24 กุมภาพันธ์ 2568)

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3 (จากการสัมภาษณ์)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
1. การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู ประเด็นคำถามที่ 1.1 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครู เกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็ก ได้เรียนรู้ได้อย่างไร	1. อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 2. ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจใช้การ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและ นักเรียน 3. ครูควรใช้การเล่าเรื่องเพื่อให้บทเรียนมีความน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน 4. ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของ นักเรียน 5. ครูออกแบบห้องเรียนให้เป็น Learning Space ที่กระตุ้นการเรียนรู้
ประเด็นคำถามที่ 1.2 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเอง ให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะ ใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อ สนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน อย่างไร	1. พัฒนาครูให้มีทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา 2. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล 3. พัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล และสามารถใช้ เทคโนโลยีเพื่อการสอนได้ 4. สนับสนุนให้ครูเรียนรู้การใช้เครื่องมือดิจิทัลสำหรับการ สร้างสื่อการสอนที่ทันสมัย 5. พัฒนาครูในการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีที่ หลากหลายและเหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 1.3 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการ พัฒนาและปรับตัวไปกับการ เปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใน อนาคตอย่างไร	1. พัฒนาสมรรถนะหลักสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย 2. พัฒนาครูในการออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning เสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียน 3. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 4. ครูออกแบบการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ปัญหาของผู้เรียนในบริบทจริง 5. ครูส่งเสริมทักษะการเรียนรู้จากการทำงานจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง
ประเด็นคำถามที่ 1.4 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนา ตนเองอย่างไร	1. โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูมีทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย เป็นครูมืออาชีพยุคดิจิทัล 2. จัดอบรมและพัฒนาทักษะการสอนแนวใหม่ ส่งเสริมให้ครูศึกษาเพิ่มเติมผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ 3. โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลโดยส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการสอนดิจิทัลต่าง ๆ 4. ส่งเสริมให้ครูอบรมการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนและพัฒนาการสอนให้เหมาะสม 5. อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา และ AI ด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะด้านการออกแบบสื่อการเรียนการสอนออนไลน์

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 1.5 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างไร	1. ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีบทบาท ในการค้นคว้า ทดลอง และอภิปรายมากขึ้น โดยใช้แนว ทางการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning 2. ปรับแนวคิดของครูให้พร้อมรับมือกับเทคโนโลยีและการ เรียนรู้ดิจิทัล โดยปลูกฝังให้ครูมองว่าเทคโนโลยีเป็น เครื่องมือช่วยเสริมการสอน ไม่ใช่สิ่งที่มาแทนครู 3. ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต และทักษะอาชีพเข้ากับการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงกับบริบท ท้องถิ่น 4. ให้ครูลดการสอนการบรรยายแบบเดิม และเพิ่ม กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ของครู 5. ครูต้องเปลี่ยนจากการสอนแบบเน้นเนื้อหาไปสู่การใช้ เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้เน้นให้ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น
ประเด็นคำถามที่ 1.6 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำ ผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่าง สม่ำเสมออย่างไร	1. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจาก ช่องว่างดิจิทัลและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน 2. ให้มีการสะท้อนผลการนำแนวทางจาก PLC ไปใช้ใน ห้องเรียนจริง 3. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ 4. ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกัน 5. พัฒนาระบบการติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจาก การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 1.7 : ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่ เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการ เรียนรู้หรือไม่	1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง 2. ครูจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านการใช้ เทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ 3. ครูสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก และ สามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ 4. ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ด้วย ตนเอง โดยบูรณาการการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะชีวิต และอาชีพ หรือการเรียนรู้จากการทำงานจริง 5. ครูให้แนวทางในการค้นคว้าข้อมูลและแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์
2. การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเด็นคำถามที่ 2.1 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติ จริงหรือไม่	1. ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning ออกแบบ กิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น โครงการงาน (Project-Based Learning), การทำงานกลุ่ม 2. ให้ผู้เรียนตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการ สังเกต การทดลอง และการค้นคว้า โดยเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง 3. จัดการเรียนการสอนโดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดเป็นระบบ โดยใช้คำถามปลายเปิด หรือให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาจาก กรณีศึกษาจริง 4. จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ให้นักเรียน ได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ ฝึกคิดและตัดสินใจจากการ เผชิญปัญหาในสถานการณ์จริง

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 2.1 : (ต่อ)	5. จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน
ประเด็นคำถามที่ 2.2 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางใน การจัดการเรียนการสอนอย่างไร	1. ใช้รูปแบบการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และส่งเสริมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง 2. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความแตกต่าง และบริบทของผู้เรียน 3. ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน 4. ออกแบบตารางเรียนให้มีความยืดหยุ่น ให้โอกาสนักเรียนเรียนรู้ผ่านโครงงานและกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง 5. จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียนแต่ละคน และเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง
ประเด็นคำถามที่ 2.3 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนต้อง สอดคล้องกับความถนัดและความ สนใจของผู้เรียนอย่างไร	1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการเรียนรู้ของตนเอง เช่น เลือกหัวข้อโครงงานของตนเอง หรือเลือกแบบฝึกหัดหรือสื่อที่เหมาะสมกับตนเอง 2. ใช้ ระบบ AI เช่น Google Classroom วิเคราะห์ว่านักเรียนคนใดถนัดด้านใดและต้องปรับปรุงจุดไหน แล้วจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 2.3 : (ต่อ)	3. จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับ นักเรียนแต่ละคนเพื่อให้ นักเรียนสามารถเลือกวิธีการเรียน ที่เหมาะสมกับตนเอง 4. ให้นักเรียนสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม หรือวิธีการ เรียนที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น วิชาทักษะอาชีพ โดยครู ออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและจัดการเรียนการสอนที่ ตอบโจทย์ผู้เรียน 5. ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นโดยตอบ โจทย์แต่ละบุคคลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนว ทางการเรียนรู้ของตนเอง
ประเด็นคำถามที่ 2.4 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการ เรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและ เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่า	1. ปรับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ศักยภาพ ความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน 2. จัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของ ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. ใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Online Offline Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 4. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการ เรียนรู้ของตนเอง โดยให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนของ ตนเองตามความสนใจ 5. ปรับเปลี่ยนบทบาทของครู ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) แทนการสอน แบบเดิม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ ด้วยตนเอง

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 2.5 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้มีความหลากหลายของ รูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบท ของสถานศึกษาอย่างไร	1. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่น ตามบริบทของโรงเรียน 2. ปรับการจัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของ นักเรียน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับ อาชีพ ให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ตามความสนใจ เช่น การเรียนผ่านโครงงาน การฝึกงานในชุมชน 3. สำรวจความถนัดและความสนใจของนักเรียน วิเคราะห์ และทำความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาก่อนปรับเปลี่ยน รูปแบบการเรียนรู้ 4. ศึกษาบริบทของโรงเรียน นักเรียน และครูเพื่อออกแบบ การเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ยืดหยุ่น 5. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับความสนใจ ของผู้เรียน
ประเด็นคำถามที่ 2.6 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ อย่างไร	1. จัดอบรมพัฒนาและส่งเสริมครูในด้านเทคโนโลยีทาง การศึกษา และ การใช้ AI ในการสอน 2. จัดอบรมหรือพัฒนาครูในด้านเทคโนโลยีและจัดหา อุปกรณ์ Tablet, คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์ม ออนไลน์ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตาม ความสามารถของนักเรียน 4. ส่งเสริมการร่วมมือกันระหว่างครูในการออกแบบ กิจกรรมการสอน และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถของนักเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 2.6 : (ต่อ)	5. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีศักยภาพ จัดหาสื่อและ เทคโนโลยีที่เหมาะสม และสร้างระบบสนับสนุนให้ครู สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
3. การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการประเมินผล	1. ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อวางแผนเรียนรู้ที่เหมาะสม กับแต่ละบุคคลโดยปรับหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ตรงกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน
ประเด็นคำถามที่ 3.1 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จาก การประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ ของผู้เรียนอย่างไร	2. นำผลการประเมินไปช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียน 3. นำผลที่ได้จากการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อวางแผน พัฒนาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมกับผู้เรียน 4. กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและพัฒนา ทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต 5. เปลี่ยนจากการประเมินเพื่อวัดผลเป็นการประเมินเพื่อ พัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อวางแผนเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผ่านการปรับหลักสูตรและการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพและความสนใจ ของผู้เรียน
ประเด็นคำถามที่ 3.2 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ประเมินจากร่องรอยหลักฐาน การเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่ หลากหลายตามสภาพจริงอย่างไร	1. ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง เช่น การทดลอง การนำเสนอ การทำโครงงาน หรือการแก้ปัญหาใน สถานการณ์จริง 2. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการ เรียนรู้ของนักเรียนและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง 3. ให้นักเรียนประเมินตนเองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อนเพื่อพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้โดยประเมินจากการ ปฏิบัติงานจริง

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 3.2 : (ต่อ)	4. ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริงแทนการสอบ เพียงอย่างเดียว 5. เปิดโอกาสปรับเปลี่ยนวิธีการและกิจกรรมตามความ สนใจของผู้เรียนเพื่อการประเมินตามสภาพจริง
ประเด็นคำถามที่ 3.3 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิด จากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับ ความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน อย่างไร	1. เน้นการพัฒนาทักษะที่ใช้งานได้จริง แทนการท่องจำ ตามหลักสูตรตายตัว ให้นักเรียนเลือกเรียนตามเส้นทาง อาชีพ หรือทักษะที่สนใจ 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนในเวลาที่เหมาะสมกับ ตนเอง เช่น เรียนผ่านระบบออนไลน์ เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง หรือฝึกงานควบคู่กับการเรียน 3. จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ครูคอยสังเกต ช่วยเหลือ และส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของ ผู้เรียน 4. จัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Learning Space) โดยเปิดโอกาสให้ปรับเปลี่ยนวิธีการและกิจกรรมตามความ สนใจของผู้เรียน 5. ออกแบบบทเรียนให้มีหลายทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถ เลือกวิธีเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น เรียนรู้จากการ ทดลองและปฏิบัติจริง เรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีหรือ สื่อดิจิทัล

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 3.4 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้การประเมินถูกเปลี่ยนจากการ ประเมินผลการเรียนไปสู่การ ประเมินผลเพื่อการเรียนรู้หรือไม่	1. ปรับรูปแบบการประเมินผลโดยวัดทักษะและ ความสามารถของนักเรียนผ่านสถานการณ์จริง การเรียนรู้ แบบสถานการณ์จำลอง สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม 2. ลดการเน้นคะแนนเป็นตัวเลขนอกจากการให้เกรด เป็นการให้ฟีดแบ็กที่มีคุณภาพ เช่น การให้ข้อเสนอแนะเชิง พัฒนา 3. ปรับแนวทางการให้คะแนนโดยประเมินความเข้าใจของ นักเรียนทันที ใช้เทคโนโลยีในการทำแบบประเมินที่สะดวก และเก็บข้อมูลได้ง่าย เช่น Google Forms, Kahoot, Quizizz เป็นต้น 4. ใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียน โดยให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมิน เพื่อสะท้อนและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และครูให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนา 5. ปรับรูปแบบการประเมินผลโดยประเมินความสามารถ ของนักเรียนผ่านสถานการณ์จริง เช่น ให้นักเรียนสะสม ผลงาน สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม หรือให้นักเรียนสะสม ผลงานดิจิทัลผ่าน Padlet เพื่อสะท้อนพัฒนาการของ ตนเอง

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 3.5 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างไร	1. โดยประเมินจากการลงมือทำ เช่น โครงการ กิจกรรม กลุ่ม ให้ผู้เรียนสะสมผลงานที่แสดงพัฒนาการของตนเอง สังเกตพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 2. ปรับเกณฑ์การประเมินให้ยืดหยุ่น ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ช่วยประเมินเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ 3. เน้นการให้คำแนะนำเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แทนการให้คะแนนเพียงอย่างเดียว 4. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การลงมือทำ โดยให้ผู้เรียนสะสมผลงานที่แสดงพัฒนาการของตนเอง 5. ประเมินจากการลงมือปฏิบัติจริงโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้
4. การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตร ประเด็นคำถามที่ 4.1 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างไร	1. บูรณาการทักษะชีวิตเข้ากับการเรียนรู้ สอนการบริหารเวลา การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีมผ่านกิจกรรมกลุ่ม 2. พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นผู้นำ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน 3. บูรณาการกิจกรรมแบบลงมือทำในหลักสูตร เช่น การรับมือภัยพิบัติ หรือมารยาทในสังคม 4. พัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน 5. มีการบูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพในการพัฒนาหลักสูตร

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 4.2 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเอง สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน อย่างไร	1. ครูจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของ นักเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการ เรียนรู้ของตนเอง โดยให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนรู้ของ ตนเองตามความสนใจ 3. ออกแบบหลักสูตรแบบยืดหยุ่นให้เหมาะกับศักยภาพ และความสนใจของแต่ละคน ใช้เทคนิค Active Learning สร้างคำถามปลายเปิดหรือปัญหาที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้า ด้วยตนเอง 4. ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้กับ ชีวิตจริงและอาชีพ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ ของผู้เรียน 5. ออกแบบหลักสูตรแบบยืดหยุ่นให้เหมาะกับศักยภาพ และความสนใจของนักเรียนให้นักเรียนก้าวหน้าตาม ความสามารถไม่ยึดติดกับเวลา
ประเด็นคำถามที่ 4.3 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยน โครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่น มากขึ้นตามสถานการณ์อย่างไร	1. ปรับหลักสูตรให้เน้นทักษะที่จำเป็น ลดเนื้อหาที่ไม่ จำเป็น เน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตจริง 2. ออกแบบโครงสร้างรายวิชาแบบยืดหยุ่นโดยเลือก เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนโดยเรียนรู้ผ่านการ ปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง 3. ปรับหลักสูตรโดยเน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิต จริง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 4. ออกแบบหลักสูตรโดยเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการ ของผู้เรียนโดยเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 4.3 : (ต่อ)	5. ปรับหลักสูตรโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและ การแก้ปัญหาจริงตามสถานการณ์ปัจจุบัน
ประเด็นคำถามที่ 4.4 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับให้หลักสูตรการเรียนการ สอนมีความหลากหลายอย่างไร	1. เน้นการเรียนรู้เพื่อใช้จริงมากกว่าการท่องจำ สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน 2. ออกแบบหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยนตามความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน 3. เป็นหลักสูตรการเรียนรู้ที่ผ่านการทำโครงการจริง หรือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง 4. ปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ ที่ 21 โดยใช้เกมและกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ 5. ปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น ให้ผู้เรียน สามารถเลือกเรียนตรงกับเป้าหมายของตนเอง
ประเด็นคำถามที่ 4.5 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการพัฒนหลักสูตรการเรียนการ สอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ อย่างไร	1. ปรับจากการเรียนแบบเนื้อหาเป็นศูนย์กลางเป็น สมรรถนะเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ และการแก้ปัญหาจริง 2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการ ปฏิบัติจริงใช้วิธีการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนา สมรรถนะในแต่ละด้าน 3. ปรับหลักสูตรโดยให้การเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่า ผลลัพธ์ เช่น ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาหรือการค้นคว้า ข้อมูลด้วยตนเอง 4. ปรับให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรม กลุ่ม หรือ การนำเสนอผลงาน เพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ การพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ประเด็นคำถามที่ 4.5 : (ต่อ)	5. ปรับหลักสูตรโดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติจริง
ประเด็นคำถามที่ 4.6 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร วิถีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหาร จัดการเรียนรู้วิถีใหม่และหา ทางแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร	1. สร้างหลักสูตรแบบโมดูลที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตาม สถานการณ์ 2. สร้างหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ 3. ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในยุค ดิจิทัล ออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการใช้ทักษะในศตวรรษ ที่ 21 4. ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในยุค ปัจจุบัน 5. พัฒนาหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์
ประเด็นคำถามที่ 4.7 : ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวางแผน สํารวจ วิเคราะห์ ความต้องการในด้านหลักสูตร อย่างไร	1. สํารวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และ ชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการระบุความต้องการ ในด้านหลักสูตร 2. ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการบริหารหลักสูตร 3. ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในด้านการบริหาร หลักสูตร 4. สํารวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการระบุความต้องการในด้าน หลักสูตร 5. ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการระบุ ความต้องการในด้านหลักสูตร

ส่วนที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (ฉบับสมบูรณ์)

จากตาราง 11 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 4 แนวทาง 25 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู มี 7 วิธีดำเนินการ 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน มี 6 วิธีดำเนินการ 3) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล มี 5 วิธีดำเนินการ 4) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร มี 7 วิธีดำเนินการ ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ฉบับสมบูรณ์ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ฉบับสมบูรณ์

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้	
ในยุควิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
1. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู	1. พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
1. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู (ต่อ)	2. ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยกับปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการ พัฒนาครูอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนได้ 3. การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการ การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต โดยพัฒนาสมรรถนะหลัก สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัยเพื่อตอบโจทย์ปัญหาของผู้เรียน ในบริบทจริง ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือ ปฏิบัติจริง 4. สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการ พัฒนาตนเอง โดยการจัดอบรม ส่งเสริม และพัฒนาทักษะให้ ครูมีทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย เป็นครู มืออาชีพยุคดิจิทัล เช่น การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล โดยส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการสอนดิจิทัลต่าง ๆ 5. ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของ ครู โดยส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเชื่อมโยงกับ บริบทท้องถิ่น ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยเสริมการสอน ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการค้นคว้า ทดลอง และอภิปราย มากขึ้น 6. ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำไปปรับวิธีการจัดการ เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการสะท้อนผลการนำแนวทาง จาก PLC ไปใช้ในห้องเรียนจริง

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
1. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการพัฒนาครู (ต่อ)	7. ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครู ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับทักษะชีวิตและอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก และสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์
2. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน	1. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง โดยจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนฝึก แก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ระบบโดยใช้คำถามปลายเปิด ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของ ผู้เรียน 2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน โดย จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยคำนึงถึง บริบทของผู้เรียนแต่ละคน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและ เปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง 3. การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม หรือวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น วิชาทักษะอาชีพ โดยครูออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและ จัดการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์ผู้เรียน

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
2. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)	4. ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบ ยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากสถานการณ์จริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 5. มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบท ของสถานศึกษา โดยปรับการจัดการเรียนการสอนให้ เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของนักเรียน ออกแบบการจัดการเรียน การสอนที่เชื่อมโยงกับอาชีพ ให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการ เรียนรู้ตามความสนใจ มีความยืดหยุ่นตามบริบทของโรงเรียน เช่น การเรียนผ่านโครงการ การฝึกงานในชุมชน 6. มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยการจัดอบรม พัฒนาครูในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ ออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน
3. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการประเมินผล	1. มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอด ความรู้ของผู้เรียน โดยเปลี่ยนจากการประเมินเพื่อวัดผลเป็น การประเมินเพื่อพัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อ วางแผนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผ่านการปรับ หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับศักยภาพ และความสนใจของผู้เรียน

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
3. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ด้านการประเมินผล (ต่อ)	2. ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง โดยประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง เช่น การทดลอง การนำเสนอ การทำโครงการ หรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง 3. การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ โดยปรับปรุงแบบการประเมินผลโดยประเมินความสามารถของนักเรียนผ่านสถานการณ์จริง เช่น ให้ผู้เรียนสะสมผลงาน สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม หรือให้ผู้เรียนสะสมผลงานดิจิทัลผ่าน Padlet เพื่อสะท้อนพัฒนาการของตนเอง 4. ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่ใช้งานได้จริง แทนการท่องจำตามหลักสูตรตายตัว ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพหรือทักษะที่สนใจ จัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสตามความสนใจของผู้เรียน 5. ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยปรับเกณฑ์การประเมินให้มีความยืดหยุ่น ประเมินจากการลงมือทำ ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ช่วยประเมินเพื่อสะท้อนการเรียนรู้
4. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ด้านการบริหารหลักสูตร	1. ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน โดยการบูรณาการทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เข้ากับการเรียนการสอนการบริหารเวลา การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีมผ่านกิจกรรมกลุ่ม

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
4. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตร (ต่อ)	2. ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องต่อการศึกษด้วยตนเอง สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยครูจัดการเรียนรู้ แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของนักเรียนให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ 3. การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มี ความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ โดยการปรับหลักสูตร ที่เน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตจริงโดยเรียนรู้ผ่าน การปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริงตามสถานการณ์ปัจจุบัน 4. การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย โดยการปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น เน้นการเรียนรู้เพื่อใช้จริง ออกแบบหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยน ตามความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน 5. มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตร ฐานสมรรถนะ โดยปรับจากการเรียนแบบเนื้อหาเป็น ศูนย์กลางไปเป็นแบบสมรรถนะเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ พัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน 6. มีการวางแผน สืบค้น วิเคราะห์ความต้องการในด้าน หลักสูตร โดยการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการระบุความ ต้องการในด้านหลักสูตร

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา	วิธีดำเนินการ
4. แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตร (ต่อ)	7. การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิธีใหม่โดยคำนึงถึง ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่และหาทางแก้ไขให้ ดีขึ้น โดยการสร้างหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตาม สถานการณ์ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนการใช้ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ ในยุคปัจจุบัน

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผู้ศึกษาได้จัดลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครู รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ โดยมีผลการศึกษาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ รองลงมา คือ ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบันพัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู และครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปรับปรุงแบบดั้งเดิมจากที่ครูเป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้

1.2 การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง รองลงมา คือ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้

1.3 การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน รองลงมา คือ ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ และให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐานตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.4 การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน รองลงมา คือ ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน การกระชับหลักสูตรปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชาให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิธีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการวางแผนสำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ประกอบด้วย 4 แนวทาง รวม 25 วิธีการดำเนินการ ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล 4) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร โดยแต่ละแนวทางมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู ประกอบด้วยวิธีการในการพัฒนา 7 วิธีการ ดังนี้

2.1.1 พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

2.1.2 ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาครูให้มีทักษะด้านดิจิทัลสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนได้

2.1.3 การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต โดยพัฒนาสมรรถนะหลักสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัยเพื่อตอบโจทย์ปัญหาของผู้เรียนในบริบทจริง ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง

2.1.4 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองโดยการจัดอบรม ส่งเสริม และพัฒนาทักษะให้ครูมีทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยเป็นครูมืออาชีพยุคดิจิทัล เช่น การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลโดยส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการสอนดิจิทัลต่าง ๆ

2.1.5 ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู โดยส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning บูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่น ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยเสริมการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทในการค้นคว้า ทดลอง และอภิปรายมากขึ้น

2.1.6 ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการสะท้อนผลการนำแนวทางจาก PLC ไปใช้ในห้องเรียนจริง

2.1.7 ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับทักษะชีวิตและอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียน กล้าคิด กล้าแสดงออก และสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์

2.2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยวิธีการในการพัฒนา 6 วิธีการ ดังนี้

2.2.1 ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเป็นระบบ โดยใช้คำถามปลายเปิด ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ของผู้เรียน

2.2.2 ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียนแต่ละคน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง

2.2.3 การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหา กิจกรรม หรือวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น วิชาทักษะอาชีพ โดยครูออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและจัดการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์ผู้เรียน

2.2.4 ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

2.2.5 มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา โดยปรับการจัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของนักเรียน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับอาชีพ ให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ตามความสนใจ มีความยืดหยุ่นตามบริบทของโรงเรียน เช่น การเรียนผ่านโครงงาน การฝึกงานในชุมชน

2.2.6 มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยการจัดอบรมพัฒนาครูในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน

2.3 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล ประกอบด้วยวิธีการในการพัฒนา 5 วิธีการ ดังนี้

2.3.1 มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน โดยเปลี่ยนจากการประเมินเพื่อวัดผลเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากการประเมิน เพื่อวางแผนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผ่านการปรับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตรงกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน

2.3.2 ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลาย ตามสภาพจริง โดยประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง เช่น การทดลอง การนำเสนอ การทำ โครงการงาน หรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

2.3.3 การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผล เพื่อการเรียนรู้ โดยปรับรูปแบบการประเมินผลโดยประเมินความสามารถของนักเรียนผ่าน สถานการณ์จริง เช่น ให้ผู้เรียนสะสมผลงาน สร้างผลงานที่เป็นรูปธรรม หรือให้ผู้เรียนสะสมผลงาน ดิจิทัลผ่าน Padlet เพื่อสะท้อนพัฒนาการของตนเอง

2.3.4 ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่ใช้งานได้จริง แทนการท่องจำตามหลักสูตรตายตัว ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพหรือทักษะที่สนใจ จัดพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสตามความสนใจของผู้เรียน

2.3.5 ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยปรับเกณฑ์การประเมินให้มีความยืดหยุ่น ประเมินจากการลงมือทำ ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและ ให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ช่วยประเมินเพื่อสะท้อนการเรียนรู้

2.4 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยวิธีการในการพัฒนา 7 วิธีการ ดังนี้

2.4.1 ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรก ความรู้ในการปฏิบัติตน โดยการบูรณาการทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเข้ากับการเรียนรู้ สอนการบริหารเวลา การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีมผ่านกิจกรรมกลุ่ม

2.4.2 ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับ ความสนใจของผู้เรียน โดยครูจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับตามบริบทของนักเรียนให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากสถานการณ์จริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4.3 การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ โดยการปรับหลักสูตรที่เน้นสาระสำคัญที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตจริงโดยเรียนรู้ผ่าน การปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริงปัจจุบัน

2.4.4 การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย โดยการปรับหลักสูตรให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น เน้นการเรียนรู้เพื่อใช้จริง ออกแบบหลักสูตรให้ปรับเปลี่ยนตามความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน

2.4.5 มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยปรับจากการเรียนแบบเนื้อหาเป็นศูนย์กลางไปเป็นแบบสมรรถนะเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน

2.4.6 การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น โดยการสร้างหลักสูตรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนการใช้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

2.4.7 มีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร โดยการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการระบุความต้องการในด้านหลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

1.1 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครู รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในปัจจุบันเกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) หลังจากผ่านสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งครูเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้ และในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอาจให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการพัฒนาครูเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัล แนวทางการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) และการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย นอกจากนี้

นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร์ บุญเกตุ (2565, น. 60-61) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ และในยุควิถีชีวิตใหม่ มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรม การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ส่งผลให้ครูสามารถปรับตัวและออกแบบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูอาจเกิดจากนโยบายของภาครัฐและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเทคนิคการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลและยุควิถีชีวิตใหม่ ที่ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ญัฐพัชร์ บุญเกตุ (2565, น. 70) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษายังคงต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทของยุควิถีชีวิตใหม่ ซึ่งรวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะศตวรรษที่ 21 และความต้องการของชุมชนให้เข้ากับการเรียนการสอน นอกจากนี้ ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและบุคลากรอาจเป็นปัจจัยสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามักมีงบประมาณและบุคลากรที่จำกัด ทำให้การพัฒนาและปรับปรุง

หลักสูตรให้ทันสมัยเป็นไปได้ยาก รวมถึงครูอาจต้องรับผิดชอบหลายวิชา ทำให้ขาดเวลาในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางใหม่ อีกประเด็นหนึ่งคือความพร้อมของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารองรับนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้การนำหลักสูตรที่ต้องใช้เทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ ๆ อาจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น เพื่อยกระดับด้านการบริหารหลักสูตร อาจต้องมีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาเนื้อหา การอบรมครู และการจัดหาเครื่องมือการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ต้องคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น ควรมีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชพร สีภาเรียน (2567, น. 6) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อีกทั้งลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล 4) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการหลายท่านแล้วนำมาสังเคราะห์จนได้ประเด็นที่สำคัญของการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ 4 ประเด็นดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาเป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 4 แนวทาง ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพรพล พชรเมโธ (พื้นบาท) (2566, น. 1063) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทองในพระราชูปถัมภ์ฯ พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน

มัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ด้านหลักสูตร 2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทองในพระราชูปถัมภ์ฯ ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษานโยบายการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มากถึง 3 แนวทาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตย์ สีพาลา และอดิสร บุญศรีเมือง (2566, น. 6) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ วิทยาเขตบัวบาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ 2) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ด้านการบริหารหลักสูตร 4) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน 5) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของสหวิทยาเขตบัวบาน ด้านการพัฒนาครู ซึ่งมีความครอบคลุมกับผลการศึกษานโยบายการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 4 แนวทาง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพัชร์ บุญเกตุ (2565, น. 73) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร 2) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ 3) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ตามลำดับความสำคัญใหม่ 5) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู 6) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ด้านการรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ซึ่งมีความครอบคลุมกับผล การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาที่ผู้ศึกษาได้ค้นพบทั้ง 4 แนวทาง ดังกล่าวข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ของ ตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ ให้กับนักเรียน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ พร้อมทั้งพัฒนาครูผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในอนาคต เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรวางแผน สสำรวจ และวิเคราะห์ความ ต้องการในด้านหลักสูตรโดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการปรับตัวตามสถานการณ์ การใช้ เทคโนโลยี และการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งปรับหลักสูตรการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายและมีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์ เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรนำแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาครู การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ได้ เนื่องจาก แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดังกล่าว ได้ผ่านการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูล และผู้ทรงคุณวุฒิ จึงทำให้มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กชพร สีกาเรียน. (2567). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารปัญญา*, 31(1), 1-11. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/panya-thjo/article/view/271140/182575>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน*. <http://moe360.blog/2020/05/08>
- กัลญญา เพชรภรณ์. (2564). *วิทยาการจัดการเรียนรู้*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- จริญญา เวศศักดิ์สิทธิ์. (2566). *แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย]. https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=7&RecId=3121&obj_id=34139&showmenu=no
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. สำนักพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. บุ๊คพอยท์.
- จิรกิตี ทองปรีชา. (2563). *การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/files/2562_1597914679_6114832031.pdf
- ชูกิจ ลิมปิจำนงค์. (2563, 5 กรกฎาคม). *Recovery Forum “School Reopening and Teacher Empowerment to cope with the Next Normal in Education”*. <https://www.mhesi.go.th/index.php/news-and-announce-all/news-all/1734-2020-07-05-10-29-46.html>

- ณัฐพัชร์ บุญเกตุ. (2565). การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์].
<http://202.29.52.112/dspace/bitstream/123456789/111/1/63551140110.pdf>
- ดวงพร หวานเย็น. (2556). การจัดการการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่องการเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี].
https://doi.nrct.go.th//ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/KMUTT.the.2013.168
- เตือนใจ ไพค่านาม. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี].
- ธีรสุดา สืบแสน. (2566). แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย].
https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=7&ReclId=3147&obj_id=34164&showmenu=no
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). หลักการจัดการศึกษา. ภาพพิมพ์.
- ปัทมาภรณ์ เกตุศรี. (2566). แนวทางการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=55&ReclId=31092&obj_id=279644&showmenu=no
- พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี. (2562). การประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย. วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3, 4(8), 39-54. https://so01.tci-thaijo.org/index.php/TVETJournal_IVEN3/article/view/244928/168619

- พระมหาพรพล พชรเมธ (พื้นบาท). (2565). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ
โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*,
11(3), 1056–1067. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/265195>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (8 ธันวาคม 2545). *ราชกิจจานุเบกษา*.
(เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก หน้า 16-21). สืบค้นจาก <https://pub.nstda.or.th/gov-dx/national-education-act-no-2-2545/>
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับมือความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(3), 783-795. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jam/article/download/243660/165879/855571>
- ไพศาล วรคำ. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). ตักสิลาการพิมพ์.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563, 7 พฤษภาคม). *จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย*. <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology)*. สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2563). *ฐานวิถีชีวิตใหม่ทางการเรียนรู้*. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์, และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-298. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/RHPC9Journal/article/view/242473/165778>
- วิทัศน์ ฝักเจริญผล, กนิษฐา เขาว์วัฒนกุล, พินดา วราสุนันท์, กุลธิดา นกุลธรรม, กิตติสาร เหล่าเหมณี, สินีสุข สุวรรณภักดี, และสมิทร สุวรรณ. (2563). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัส Covid-19. *วารสารการศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 4(1), 44-61. <https://kuojs.lib.ku.ac.th/index.php/jehds/article/view/3528/1711>
- สมพร ปานดำ. (2563). พลิกวิกฤตสู่โอกาสของอาชีวศึกษาไทยบนความปกติใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 5(7), 1–13.
- สรรรัตต์ ห่อไพศาล. (2564). *การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเว็บวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2566). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2566). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566. สำนักพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). ระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผล. การดำเนินงานตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. สำนักพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุฤทธิ์ บุณรอด. (2563). แนวทางการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงราย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย].
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. สำนักพิมพ์สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์.
- องค์การอนามัยโลก. (2567, 7 กุมภาพันธ์). สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย. <https://www.who.int/thailand/news/detail/07-02-2024-update-on-covid-19-in-thailand--7-february-2024-THA>
- อนุชิต สุขกลี. (2560). การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- อาทิตย์ สีพาลา และอดิสร บุญศรีเมือง. (2566). การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สหวิทยาเขตบัวบาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. *Journal of Integration Social Sciences and Development*, 3(1), 1-12. <https://so15.tci-thaijo.org/index.php/JISSD/article/view/894/543>
- Force, T., & Unesco. (2020, May 18). 7 ways to help teachers succeed when schools reopen. <https://www.globalpartnership.org/blog/7-ways-help-teachers-succeed-when-schools-reopen>
- Jesse, B. (1999). *Essentials of psychological testing*. Harper & Row.
- Koontz, H., & O'Donnell, C. (2001). *Essentials of management*. McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง

1. การศึกษาในครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษามีได้มุ่งศึกษาโรงเรียนใด
โรงเรียนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการศึกษาโดยภาพรวม คำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน
หรือหน่วยงานของท่านไม่ว่ากรณีใด ๆ ดังนั้นในการตอบแบบสอบถามนั้น ขอความกรุณาให้ท่าน
ตอบให้ครบทุกข้อ และตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้เชื่อถือได้และ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวศรัณย์ธร สังข์เมือง

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ศึกษา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครูผู้สอน
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2. ประสบการณ์การทำงาน

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
☐ 5-10 ปี
☐ 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตร						
0.	ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	✓				

จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม หมายความว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการบริหารการจัดการเรียนการสอนเป็นการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นต้น

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตร						
1.	ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษา ด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
2.	ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน					
3.	การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์					
4.	การปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความ หลากหลาย					
5.	มีการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการ ในด้านหลักสูตร					
6.	การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิถีใหม่ โดยคำนึงถึง ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ และหาทาง แก้ไขให้ดีขึ้น					
7.	มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตร ฐานสมรรถนะ					

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาครู						
1.	ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้					
2.	สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง					
3.	ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
4.	พัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้					
5.	ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยกับปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน					
6.	ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
7.	การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคต					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1.	มีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้					
2.	ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน					
3.	ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
4.	การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
5.	ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
6.	มีความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา					
ด้านการประเมินผล						
1.	การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้					
2.	ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน					
3.	ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริง					
4.	ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล					
5.	มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียน					

ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง

1. การศึกษาในครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษามีได้มุ่งศึกษาโรงเรียนใด
โรงเรียนหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการศึกษาโดยภาพรวม คำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน
หรือหน่วยงานของท่านไม่ว่ากรณีใด ๆ ดังนั้นในการตอบแบบสัมภาษณ์นั้น ขอความกรุณาให้ท่าน
ตอบให้ครบทุกข้อ และตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้เชื่อถือได้และ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์มา ณ โอกาสนี้

นางสาวศรัณย์ธร สังข์เมือง
นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ศึกษา

1. การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการพัฒนาครู

1.1 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างไร

1.2 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสังคมปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างยั่งยืนอย่างไร

1.3 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและปรับตัวไปกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอนาคตอย่างไร

1.4 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเองอย่างไร

1.5 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างไร

1.6 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไปปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมออย่างไร

1.7 ท่านมีแนวทางทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างไร

2. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงอย่างไร

2.2 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร

2.3 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างไร

2.4 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

2.5 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาอย่างไร

2.6 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้อย่างไร

.....

.....

.....

3. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการประเมินผล

3.1 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีการมุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่หลากหลายตามสภาพจริงอย่างไร

.....

.....

.....

3.3 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐานอย่างไร

.....

.....

.....

3.4 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้การประเมินถูกเปลี่ยนจากการประเมินผลการเรียนไปสู่การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้หรือไม่

.....

.....

.....

3.5 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือไม่

.....

.....

.....

4. การบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร

4.1 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตนหรือไม่

.....

.....

.....

4.2 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนหรือไม่

.....

.....

.....

4.3 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์อย่างไร

.....

.....

.....

4.4 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลายอย่างไร

.....

.....

.....

4.5 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างไร

.....

.....

.....

4.6 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิธีใหม่โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร

.....

.....

.....

4.7 ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการวางแผน สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้

ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อ	การบริหารจัดการการเรียนรู้ ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
ด้านการบริหารหลักสูตร							
1.	ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องต่อการศึกษด้วยตนเองสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2.	ผู้สอนเสริมกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งด้านการสอดแทรกความรู้ในการปฏิบัติตน	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
3.	การกระชับหลักสูตร ปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายวิชา ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4.	ปรับให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีความหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5.	มีการวางแผน สํารวจ วิเคราะห์ความต้องการในด้านหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6.	การวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรวิธีใหม่ โดยคำนึงถึงปัญหาในการบริหารจัดการเรียนรู้วิธีใหม่และหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7.	พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาครู							
8.	ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากครูที่เป็นผู้สอนไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ ในยุครุฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
9.	สนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
10.	ปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11.	พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนชั้นชวไนให้เด็กได้เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
12.	ครูมีการพัฒนาความรู้ของตนเองให้ ทันสมัยกับปัจจุบัน พัฒนาทักษะใหม่ และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน การพัฒนาครูอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13.	ครู PLC อย่างต่อเนื่องและนำผลไป ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้อย่าง สม่ำเสมอ	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
14.	การพัฒนาครูมีส่วนสำคัญในการ พัฒนาและปรับตัวไปกับการ เปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนในอนาคต	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
15.	การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ และ ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
16.	ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
17.	ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้ ในยุควิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
18.	การจัดเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับ ถนัดและความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
19.	ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับ การเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
20.	มีความหลากหลายของรูปแบบ การเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับบริบทของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
ด้านการประเมินผล							
21.	การประเมินที่ถูกเปลี่ยนจากการ ประเมินผลการเรียนไปสู่การ ประเมินผลเพื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
22.	ให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เกิดจาก ความเข้าใจและเชื่อมโยงกับความ สนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มากกว่าการเรียนรู้ตามมาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
23.	ประเมินจากร่องรอยหลักฐานการ เรียนรู้ของผู้เรียนในช่องทางที่ หลากหลายตามสภาพจริง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24.	ใช้วิธีการที่หลากหลายและมีความ ยืดหยุ่นสนองความแตกต่างระหว่าง บุคคล	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
25.	มุ่งเน้นการนำผลที่ได้จากการ ประเมินไปสู่การต่อยอดความรู้ของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ตารางการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ตาราง 14 ตารางการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.952	25

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	105.13	110.602	.656	.950
A2	105.10	111.128	.610	.950
A3	105.20	111.683	.491	.952
A4	105.13	110.257	.625	.950
A5	105.33	109.126	.620	.950
A6	105.33	110.161	.593	.950
A7	105.10	111.128	.677	.949
B1	105.40	108.593	.686	.949
B2	105.00	110.207	.679	.949
B3	105.23	112.323	.614	.950
B4	105.10	110.645	.719	.949
B5	104.97	113.344	.488	.951
B6	105.23	112.323	.545	.951

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B7	104.93	111.720	.633	.950
C1	105.20	110.303	.636	.950
C2	105.10	110.024	.638	.950
C3	104.90	109.541	.750	.949
C4	105.13	107.154	.856	.947
C5	105.20	112.028	.508	.951
C6	105.20	111.545	.598	.950
D1	105.20	108.579	.840	.948
D2	105.27	109.168	.687	.949
D3	105.10	111.886	.550	.951
D4	105.23	106.461	.811	.948
D5	105.07	110.478	.730	.949

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา
ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.อาจารย์ คุวิธน์ไพศาล
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. นายเกรียงศักดิ์ ฝีกฝน
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเทอดไทย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ศรัณย์ธร สังข์เมือง
วัน เดือน ปี เกิด	23 กรกฎาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2564 ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2556 วท.ม. (เคมี), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	327 หมู่ 13 ตำบลห้วยวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ศรัณย์ธร สังข์เมือง และวัชระ จตุพร. (2568). แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 14(2).
รางวัลที่ได้รับ	-